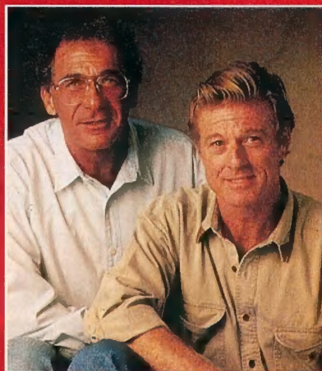
1991.
VII. évf. 4. (45.) szám
Ára: 65 Ft

video magazin

PÓTPAPÁKBÓL MINTAPAPÁK

ÚT A HAVANÁIG:
SYDNEY POLLACK,
ROBERT REDFORD

A VÁGYÁLOM:
JVC HR–S 5500 EG

AZ AMERIKAI MOZI SZTÁRKARRIERJE:
KELLY McGILLIS

Kedves Olvasó!

Bizonyára észrevette, hogy néhány hónapja Keres-kínál rovatunk szerényebb terjedelemben jelenik meg. Ennek nem az az oka, hogy csökkent a szerkesztőségünkbe érkező, kérést tartalmazó levelek száma, hanem az, hogy a kezdeti gyermekbetegségeken túljutva és azokon okulva, a magazin is – hasonlóan a hazai videópiachoz – hirtelen felnőtt korba lépett. Még néhány éve talán bocsánatos bűnnek számított, ha olyan kéréseket adtunk közre, amelyek egy-egy nyugati film kereséséről vagy másolásajánlásáról szóltak, ma már ugyanez talán megbocsáthatatlan tettnek számít. Egykoron a videófilmeknek ideológiai és anyagi korlátok szabtak határt az ország kapujában – ma már nincs az a hollywoodi siker, mely néhány hónappal a világbemutatót követően ne juthatna el hozzánk, s idővel ne jelenne meg videón is. Ma a csaknem félezer hazai tékában filmek, műsorok ezrei közül válogathatunk, s a videókiadók havonta több mint ötven új filmmel árasztják el a kölcsönzőket. A hazai és a nemzetközi kiadók, forgalmazók érdekeit sértik az illegális másolások és az azokkal folytatott kereskedések, de sértik a magyar jogszabályokat és a szerzői jogokat is. Szerzői jogvédelem alatt álló műsorokról szóló ajánlatokat, kéréseket így nem áll módunkban rovatunkban közölni. Ám továbbra sincs semmi akadálya annak, hogy megunt berendezéseit vagy készülék-, illetve alkatrészigényeit a Video Magazin segítségével adja-vegye a Kedves Olvasó.

Falus Tamás

A Magazin BT. kiadványa
Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Kő Judit
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1135 Budapest XIII., Frangepán u. 50–56.
Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
Telefax: 131-8173
Kiadja a Magazin BT.
Felelős kiadó:
dr. Laczkó Ildikó ügyvezető igazgató
Szedés: UNIÓ Fényszedő Üzem
Színbontás: Révai Repro Kft
Nyomás: Révai–Óbuda Nyomda Kft
Fv.: Bánáti László ügyvezető igazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál,
bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a
Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál
(HELIR) 1900 Budapest XIII., Lehel u.
10/a., közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással
a HELIR Postabank Rt. 219-98636,
021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra

HU ISSN 0237-5141

video magazin

Szex, hazugság, video
(Sex, Lies and Videotape)

John és Ann Milaney látszólag boldog házasságban élnek. Johnnak ugyanakkor viszonya van sógornőjével, felesége húgával, Cynthiával. Látogatójuk érkezik, John régi egyetemi társa, Graham. Ann elmondja Grahamnak, hogy szerinte a szex egy túllihegett dolog, a férfi válaszul pedig közli vele, hogy ő viszont impotens. Egy napon Ann meglátogatja Grahamet, és felfedezi videokazetta-gyűjteményét. Döbbenten hallgatja a férfit, aki elmondja neki, hogy a kazetták általa készített interjúkat tartalmaznak, amelyeken nők vallanak szexuális élményeikről.

Színes, szinkronizált amerikai erotikus filmdráma
Főszereplők: Laura San Giacomo, James Spader, Andie Macdowell, Peter Gallagher
Rendezte: Steven Soderbergh
101 perc

Forgalmazza a

Jogtulajdonos: Inter Film Exchange

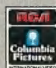
A szél és az oroszlán
(The wind and the Lion)

Amikor a szép Eden Pedecarist és gyermekeit marokkói villájukból a Raisuli (Sean Connery) által vezetett berber lovascsapat elrabolja, Roosevelt elnök és külügyminisztere úgy vélik, egy látványos akció az emberrablók ellen szavazatokat hozhat az elnöknek a közelgő választásokon. Washingtonban megfogalmazzák a szlogent: „Pedecaris élve vagy Raisuli halva!" Időközben világossá válik Raisuli terve, hogy mit követel az asszonyért és gyermekeiért cserébe, és figyelmeztetésül egy asszony levágott ujját küldi el az amerikaiaknak, mintha az Edené lenne.

Amire senki se számít, bekövetkezik: az asszony és elrablója összebarátkozik, sőt a vakmerő férfi kalandos körülmények között, véres harcban megmenti a tőle elszökött nő életét.

Színes, feliratos amerikai kalandfilm
Főszereplők: Sean Connery, Candice Bergen
Rendezte: John Milius

Forgalmazza a

Folytassa külföldön
(Carry on Abroad)

A turistacsoport vakációja az első perctől kezdve katasztrofális. A Mennyország szigeten az építők még nem végeztek, a szállodai személyzet enyhén szólva zaklatott. Az ideges idegenvezető próbálja fenntartani a nyugalom látszatát, de egy óriási zűrzavarban összekeverik a szállásaikat és a hotel már zeng is a felháborodott kitörésektől. A szerelmi szálak pedig alaposan összekuszálódnak...

Színes, szinkronizált angol vígjáték
Főszereplők: Sidney James, Kenneth Williams, Charles Hawtrey, Joan Sims
Rendezte: Gerald Thomas

Forgalmazza a

Jogtulajdonos: Candid Court

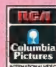
Testőrbőrben

Mike Keegan nyomozót azzal bízzák meg, hogy biztosítsa a védelmet egy gazdag hölgy, Claire Gregory számára. Mivel Claire a koronatanú egy gengszterleszámolásnál, a gyilkos még a tárgyalás előtt el akarja hallgattatni. Amikor az őrült pszichopata gyilkos kezdi egyre szorosabbra fonni hálóját Claire körül, a nő megenyhül a nyomozó kemény őrizete iránt...

Szenvedélyes viszony kezdődik közöttük, ami nem vesz tudomást házasságról és gyilkosságról.

Színes, szinkronizált amerikai erotikus thriller
Főszereplők: Tom Berenger, Mimi Rogers, Lorraine Bracco, Jerry Orbach
Rendezte: Ridley Scott

Forgalmazza a

A kristálytükör meghasadt

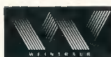
(The Mirror Crack'd)

Agatha Christie regényének filmváltozatában Hollywoodba érkezik egy híres színészcsapat, hogy filmre vigye Stuart Máriának, a skótok királynőjének életét. A forgatás során régi konfliktusok élednek fel, s egy titokzatos holttest is előkerül. Craddock felügyelő nyomozásba kezd, s kedvvel tölti el, hogy gyanúsítottjai híres színészek. Idővel nagynénje, a félelmetes Miss Marple is bekapcsolódik a rejtély megoldásába.

Színes, szinkronizált amerikai krimi, 1981
Főszereplők: Angela Lansbury, Tony Curtis, Elizabeth Taylor, Rock Hudson, Geraldine Chaplin, Kim Novak
Rendezte: Guy Hamilton
100 perc

Forgalmazza a

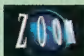
Ipiapacs

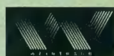
(Hopscotch)

Miles Kendig CIA-ügynök összevész feletteseivel, majd eltűnik, hogy megírja emlékiratait. Az első fejezetet elküldi a világ jelentős titkosügynökségeinek. Ezután hamar megszületik a döntés: Kendiget meg kell találni és meg kell ölni, nehogy a titkos adatok nyilvánosságra kerüljenek. Egyetlen egykori CIA-ügynök segít az üldözöttnek...

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték, 1980
Főszereplők: Walter Matthau, Glenda Jackson
Rendezte: Ronald Neame
100 perc

Forgalmazza a

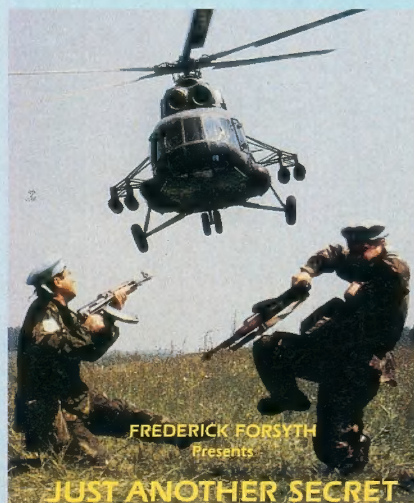

A ZOOM Kft. valamennyi filmje szinkronizált, a szinkron a Magyar Szinkron- és Videóvállalatnál készült.

A ZOOM további áprilisi bemutatói: A cápavadász (amerikai kalandfilm Burt Reynoldsszal), Space Transformer (hongkongi akciórajzfilm), Killer Kid (olasz western Terence Hillel).

A ZOOM Kft. címe: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 28/a.
tel.: 115–4115

Csak egy másik titok

Berlin, a nyolcvanas évek második felében. Öt CIA-ügynök nyomtalanul eltűnik, ezért a CIA Jack Grantot küldi az NDK fővárosába. Kelet-Berlinben Grantnek sikerül papírokat szereznie, s mint keletnémet polgár folytathatja tovább a nyomozást. Rövidesen kiderül, az ügynökök eltűnése egy nagyszabású, politikai bombával felérő akcióval állhat összefüggésben. A titokban Kelet-Berlinbe érkező szovjet elnököt a KGB emberei az NDK titkosszolgálatával együttműködve akarják megölni, hogy megállítsák a peresztrojka folyamatát...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1990
Főszereplők: Beau Bridges, Kenneth Cranham, Beatie Edney, James Faulkner
Írta: Frederick Forsyth
Rendezte: Lawrence Gordon Clark
90 perc

Forgalmazza a

Rácsok mögött (Shadow of Death)

Filmet forgatnak egy börtönben, ahol egy esztendővel korábban börtönlázadás tört ki. A kirobbantó ok a sokszoros gyilkos, a szupererős Ivan Moser vilamosszékbe ültetése volt. Forgatás közben azonban különös dolgok történnek a börtönben, s felmerül a gyanú, hogy Ivan Moser a kivégzéskor talán nem is halt meg. S eljön a nap, amikor a főszereplő színésznő, majd David Harris forgatókönyvíró barátnője, Susan az épületben találkozik a valóban élő, elvetemült gyilkossal...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Anthony Perkins, Deborah Foreman, Clayton Rohner, Lyle Alzado
Rendezte: Robert Kirk

Forgalmazza a

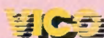

Próba-rendőrök

Nincs könnyű dolguk a rendőrakadémia erkölcsrendészeti osztálya végzős hallgatóinak. Ahhoz, hogy sikeres vizsgát tehessenek, a gyakorlatban kell tapasztalatokat szerezniük: legalább tíz embert kell letartóztatniuk bizonyítványuk megszerzéséhez. Helyzetüket némileg könnyíti, hogy az osztály tagjai csinos lányokból állnak, így megtéveszthetik a város prostituáltjait, pornófilmkészítőit, kábítószerkereskedőit. A hallgatók egyetlen fiútagja pedig jól egészíti ki a harcias lányokat...

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték
Főszereplők: Linnea Quigley, Ginger Lynn Allen, Karen Russel, Jayne Hamil, Stephen Steward
Írta és rendezte: Rick Sloane

Forgalmazza a

Vásott kölyök

Morgan Stewartot hatalomvágytól ittas szülei tízéves korában adták kollégiumba, ahonnan csak ritkán hívta haza a mindig elfoglalt mama és a papa, aki a republikánus párt egyik szenátora. Újraválasztásához a szenátor legfőbb tanácsadója javasolja, a kampány ideje alatt legyen a szlogen: Szavazz a családra. A tökéletes családi modell kialakításához pedig szükség van Morgenre. A tizenhét éves kamaszt egyik napról a másikra kiveszik a kollégiumból, aki szülei hatalmas, pompás washingtoni villájában idegenül érzi magát. Morgan nem hajlandó belenyugodni, hogy ő csupán egy politikai kampány része, s fellázad...

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték
Főszereplők: Jon Cryer, Viveka Davis, Paul Gleason, Nocholas Pryor
Rendezte: Alan Smithee

Forgalmazza a

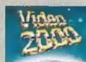

A rendőr bosszúja

Jack – becenevén Katona – az amerikai flotta magasrangú tisztjeként dolgozott, míg át nem került a rendőrséghez, ahonnan könyörtelensége és brutalitása miatt eltávolítják. Jack nem nyugszik bele a döntésbe, s elhatározza, továbbra is felügyelni fog a város rendjére – saját szakállára. Egy nap egy lány nagy adag méreggel kevert kábítószert vesz be. A rendőrség tehetetlen az ügyben, ám Jack kinyomozza a kábítószeres banda főnökét és megöli.

Ekkor elfogják, börtönbe zárják, majd áthelyezik az idegosztályra. Ám Katona ekkor sem hátrál meg...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplő: Lorenzo Lamahs

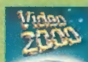
Forgalmazza a

Mikor az ág eltörik

Meghal egy gyermek egy nevelőintézetben, s a holttestre az intézet pszicholígusa talál rá. Mindenki azt hiszi, hogy a gyermek öngyilkos lett, egyedül a pszichológus van más véleményen. Hamarosan kideríti, hogy a halál oka a rossz ellátás. Ezért mindent elkövet, hogy jóra fordítsa az intézetben lévő gyermekek sorsát, ám rejtélyes módon mindenütt ellenállásba ütközik...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1986
Főszereplők: Ted Danson, David Hudlertan, Racheh Ticotin
Rendezte: Waris Hussein

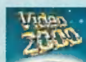
Forgalmazza a

Veszélyes üzletek

Kaufman húsz esztendőt töltött börtönben. Kiszabadulását követően új életet akar kezdeni, de a maffia ismét veszélyes bűncselekményekbe szeretné belekényszeríteni. Mindent el is követnek, hogy Kaufman a maffiának dolgozzon: megfenyegetik, sőt élete is veszélybe kerül. Kaufman fél újra törvénytelen üzletekbe keveredni, különösen miután megismerkedik egy elvált asszonnyal, akinél megtalálja a szerelmet. A kérdés: vajon a maffia győz, vagy a szerelem?

Színes, szinkronizált amerikai film, 1985
Főszereplők: Alan Arkin, Armand Assente, Michael Leerned
Rendezte: John Korly

Forgalmazza a

A gonoszság áldozatai
(Deep Red)

David, a fiatal zeneszerző a fekete mágia hálójába kerül, s részese lesz egy könyörtelelenül kitervelt gyilkosságsorozatnak. A zeneszerző földöntúli erők segítségével próbálja megoldani a brutális gyilkosságok rejtélyét, s kideríteni, ki és miért követi el a szörnyűségeket...

Színes, magyarul beszélő olasz horror
Főszereplők: David Hammings, Daria Nicoladi
Rendezte: Dario Argento
95 perc

Forgalmazza a

Rizzoli Film

Pánik
(Panic)

Valahol Angliában, egy titkos kémiai laboratóriumban dolgozik Adams professzor, a bakteorológiai részleg főnöke, aki a kormány megbízásából egy nagy hatású biológiai fegyver előállításán fáradozik. Egy véletlen baleset következtében azonban a gyilkos baktériumok kiszabadulnak...

Színes, magyarul beszélő amerikai horror
Főszereplők: David Warbeck, Janet Agren
Rendezte: Michael Lucas
85 perc

Forgalmazza a

R.S.C. Studio

Megfélemlítve
(The Terror)

Napóleon hadseregének egyik hadnagya rájön arra, hogy a hátborzongató kastélyban lakó, a felesége halálát húsz éve gyászoló báró valójában fogva tartja őt...

Színes, magyarul beszélő amerikai horror, 1963
Főszereplők: Jack Nicholson, Boris Karloff
Rendezte: Roger Corman
81 perc

Forgalmazza a

Az őrültek
(Crasies)

Egy amerikai városban őrületet okozó vírus terjed. A hatóságoknak minden erejüket mozgósítaniuk kell az elkeseredett harc sikeres megvívásáért. Az egész emberiséget veszély fenyegeti, ha nem sikerül megállítani a vírust...

Színes, magyarul beszélő amerikai horror
Főszereplők: Lane Carroll, W. G. McMillan
Rendezte: George A. Romero
95 perc

Forgalmazza a

Lee Hessel Film

REFLEKTORFÉNYBEN A PRODUCER:

STEVEN SPIELBERG

„Nem kedvelem a producerkedést.
Inkább rendezek, akár mindennap.
Sőt, vasárnap kétszer...”
Steven Spielberg rendező nem igazán a szavak embere,
mert ha hihetnénk a fenti kinyilatkoztatásnak,
számos mozival lenne szegényebb a filmművészet palettája.

Spielberg mindenesetre már megtette a magáét, már ami a rendezést illeti. Korán kezdte a dolgot. 1947-ben született Cincinnatiban, s már 13 évesen leforgatta első filmjét, s éppen 16 éves, amikor az arizonai Phoenixben bemutatják a 140 perces Firelight (Tűzfény) című mozit, amelynek rendezője és producere egy személyben a tehetséges ifjonc volt. Mire elérte a krisztusi kort, már olyan alkotások sorakoztak mögötte, mint a Sugarland Express, a Párbaj, a Harmadik típusú találkozások, és George Lucasszal már tűnődnek az elveszett Frigyládán...

Spielbergnek azonban más is jár az eszében. Barátjával, George Lucasszal együtt vallja, hogy nehéz a rendezői érvényesülés Hollywoodban. E vélemény hátterében keserű, személyes tapasztalatok állnak. „Ha minden nagy stúdió bevételéből, nagy nyereségéből csupán évi egymillió dollárral támogatná a filmfőiskolákat, akkor olyan filmipart teremthetnénk, mint David O. Selznik és Irving Thalberg a negyvenes években – nyilatkozta 1978-ban. – Ha a nagy stúdiók nem figyelnek oda az új tehetségekre, ki a csuda fogja megrendezni a későbbiekben azokat a mozikat, amelyekből milliókat kaszálnak?” Spielberg tettekkel is alátámasztotta álláspontját: a Délkaliforniai Egyetem film- és televízióoktatási központjának nagyobb összeget adományozott, amelyből fejleszteni tudták technikai berendezéseiket.

Bőregérrel kombinált gonosz manó a Szörnyecskék II-ből. A közhiedelemmel ellentétben Spielberg mindvégig a kulisszák *mögött* maradt

És rövidesen becsapott a produceri tevékenység lehetőségének villáma is. Robert Zemeckis és Robert Gale *I Wanna Hold Your Hand* című forgatókönyve került Spielberg kezébe. A rendező beprotezsálta a művet az Universal Stúdiónál, ahol – micsoda véletlen! – a Cápa egykori vágója foglalkozott az új tehetségekkel. Az ötletet megvették, a film elkészült, producere Steven Spielberg lett. A két Bob jó forgatókönyvírónak bizonyult, ezért Spielberg – aki távolról sem adta fel rendezői ambícióit – velük íratta meg *1941* (Meztelenek és bolondok) című mozijának szüzséjét, amelyben kissé átgyúrták a történelmet. A két Bob újabb nagy fába vágta fejszéjét: *Used Cars* (Használt kocsik) címmel bolondos vígjátékot írtak egy testvérpárról, s felelevenítették a régen feledésbe merült népies karikírozás ábrázolását is. A filmet Zemeckis rendezte, producere ismét a mentor volt.

A *Frigyláda*... utómunkálatainak befejezésével megint lett egy kis szabad ideje. Spielberg világéletében imádta a szellemeket és lidércnyomásokat, ezért szívesen bekapcsolódott a *Poltergeist* (Kopogó szellem) forgatókönyvének megírásába. Szerette volna, ha ő forgathatja a filmet, de akkor már csinálta az *E. T.*-t és a stúdiók belső

Újabb dobás az Oscarért: a Bíborszín 1985-ből. A diadal azóta is várat magára...

szabályai még a zsenikre is vonatkoztak: egyszerre csupán egy filmet szabad forgatni. Így Tobe Hooper lett a rendező, Spielberg pedig társproducerként ontotta a rémes ötleteket, amelyekből még tartalékolt is néhányat.

És ekkor jöttek a gremlinek, azok, akik megeszik a gyerek kutyáját, és amikor beszabadulnak a McDonald's-ba, mindent ée mindenkit felfalnak, kivéve a hamburgert... Az ötletet Chris Colombus dolgozta ki, Joe Dante rendezte a filmet, a *Szörnyecskék*et, a producer persze ismét az ötlet papája, Steven Spielberg volt.

1985 nyarának nagy filmslágere már a *Vissza a jövőve* című film, amelyben megtalálható Spielberg valamennyi kedvenc vesszőparipája: a gyerek szembesülése a felnőttek világával, az üldözés. a modern technológia, a beatzene, a humor, és persze a tudományos-fantasztikum. Megint a két Bobbal kooperált Spielberg: Robert Zemeckis és Robert Gale követték el a forgatókönyvet, és Zemeckis rendezte a mozit. Szerencsére cseppet sem zavarta őt,

Steven Spielberg az E. T.-ről, önmagáról

Kérdés: Nem túl szomorú dolog az, hogy egy kisfiú, aki barátot keres, csak egy földönkívüli lényben találja meg?

Spielberg: Valóban csüggesztő, de praktikus pesszimizmus áll mögötte. Nézzük, mi a helyzet Amerikában: a házasságok hatvan százaléka válással végződik, s ez a legmagasabb arány a világon. Olyan filmet akartam csinálni, amely ezzel a problémával is foglalkozik, hiszen Elliott csonka családban él: nincs apja. Bár az anya nagyon fontos szerepet játszik, mégis úgy vélem, a gyereknek mindkét szülőjére szüksége van. S ha mégis elváltak, más szülőmintát keres. Ezt megtalálhatja a papa barátnőjében, a mama kedvesében, de Elliott túl büszke ehhez.

K.: Apropó, E. T., érzelmes ember ön?

S.: Igen. Néha úgy érzem, túl szentimentális vagyok, vagy túl szenvedélyes. De Amerikában nam árt, ha az ember kissé túlfűtött, s olyan, mintha egy pohár borral többet ivott volna a kelleténél. A kritikusok már többször megvádoltak azzal, hogy „érzelmileg manipulálom" a nézőket. Ezzel persze nem értek egyet.

K.: Filmjeiből általában hiányoznak a nagy moziérzelmek: a gyűlölet, a szenvedély, a szerelem, sőt a szex. Talán nem az igazi életet akarja ábrázolni?

S.: Mindig azt hittem, hogy a filmjeim tele vannak szenvedéllyel és szerelemmel, mivel a bűnt és dühöt csak érintik. Úgy vélem, hogy filmjeim szívből jönnek, és utat találnak a nézők szívéhez is. A szerelem pedig nem azt jelenti, hogy két pucér ember a közönség szeme láttára azt műveli, amit többnyire zárt ajtók mögött szokás. Gyakran egy könyökre adott puszi, lásd az Elveszett Frigyláda elrablói című mozit, sokkal több erotikummal bír, mint a legforróbb szexjelenet. S ha valaki erre kíváncsi, megnézheti a pornómoziban. Sokféle filmet csináltam, de valószínűleg szigorú zsidó neveltetésem miatt is, ezeket kihagyom. S ha a cselekmény nem bilincseli le a nézőt, az az én hibám. A kritikus meg azt ír, amit akar...

K.: Mondják, a régi nagy rendezők valósággal terrorizálták a színészeket. Ön is így tesz a rendezői székből?

S.: Nem. Nem vagyok sem Erich Von Stroheim, sem Otto Preminger. Hagyom dolgozni a szereplőket, hiszen – mi tagadás – néha nekik is vannak jó ötleteik...

K.: Ha össze kellene állítania minden idők tíz legjobb filmjének listáját, hogy nézne ki a felsorolás?

S.: Ezt a kérdést már többen feltették, mégsem csinálnék ilyen listát, hiszen ez a tizenegyedik helyezettel szemben nem volna fair.

K.: Van olyan film, amelyet szívesen rendezett volna?

S.: Akad néhány. Például Frank Capra It's a Wonderful Life (Csodálatos élet) című moziját leforgattam volna, vagy a Kramer kontra Kramert, sőt John Ford The Informer (A besúgó) című alkotását is vállaltam volna.

K.: Gyakran jár moziba?

S.: Minimum kétszer egy héten.

K.: És milyen filmeket néz szívesen?

S.: Mindenfélét. És nemcsak szakmai érdeklődésből. Mozirajongó vagyok. Elmegyek, sorba állok a pénztárnál, megveszem a jegyet és...

K.: Gyakran felismerik?

S: Többször előfordult már, de csak a sorban előttem és mögöttem állók. Ez nem rossz arány...

(A Die Welt nyomán)

STEVEN SPIELBERG FILMJEI

Tv-mozik
Something Evil (Valami ördögi) 1970
Duel (Párbaj) 1971
Savage (A kegyetlenek) 1973

Játékfilmek
Duel (Párbaj) 1973 (a tv-film újravágva)
The Sugarland Express (Sugarlandi hajtóvadászat) 1974
Jaws (A cápa) 1975
Close Encounters of the Third Kind
(Harmadik típusú találkozások) 1977
1941 (Meztelenek és bolondok) 1979
Raiders of the Lost Ark (Az elveszett Frigyláda elrablói) 1981
E.T. : The Extraterrestrial (E. T., a földönkívüli) 1982, (+ társproducer)
Poltergeist (A kopogó szellem) 1982 (producer)
Twilight Zone: The Movie (Félhomályos zóna) 1983
2. epizód: Kick the Can
Indiana Jones and the Temple of Doom
(Indiana Jones és a Végzet Temploma) 1984
Young Sherlock Holmes (Az ifjú Sherlock Holmes) 1985 (producer)
The Color Purple (Bíborszín) 1985
Gremlins (Szörnyecskék) 1985 (producer)
Amazing Stories (Meglepő történetek) 1986
1. epizód: The Mission
Innerspace (Vérbeli hajsza) 1987 (producer)
Empire of the Sun (A Nap birodalma) 1987
(+ társproducer)
Indiana Jonse and the Last Crusade
(Indiana Jones és az utolsó kereszteshadjárat) 1988
Always (Mindig) 1990
forgatás alatt: Hook – a Peter Pan új feldolgozása

hogy a producer, Spielberg nevét nagyobb betűkkel szedték a plakátokon, mert a Vissza a jövőbe – és folytatásai – valójában mégiscsak Spielberg mozija. Annál inkább, hiszen a McFly családélete Spielberg kedvenc kertvárosi famíliájának paródiája, de szerencsére, Stevennek van humora...

Chris Colombus újabb ötlettel állt elő 1985-ben: szereti a krimit, és szívesen megírná kedvenc detektívjének, Sherlock Holmesnak ifjúkorát. Spielberg rábólintott az ötletre, bevonta a tervbe Barry Jevinson rendezőt és hármas nagy kuncogások közben megalkotta a nagy Holmes és barátja, Watson (a későbbi doktor) fiatal éveit. Sir Arthur Conan Doyle valószínűleg elnézően mosolygott le az egekből,a közönség viszont nagy tetszéssel fogadta az ifjoncok kalandjait.

Spielberg, a mozi egyik fenegyereke – úgy tűnik – lassan felnőtt. Rendező, producer, forgatókönyvíró, segíti a fiatal generációt. Az utóbbi években már saját rendezéseinek is ő a producere, mint például *A Nap birodalmá*nak. További tervei között is jó mozik szerepelnek, s a főiskolák kapuin is egyre-másra lépnek ki az új tehetségek. Lehet őket felkarolni...

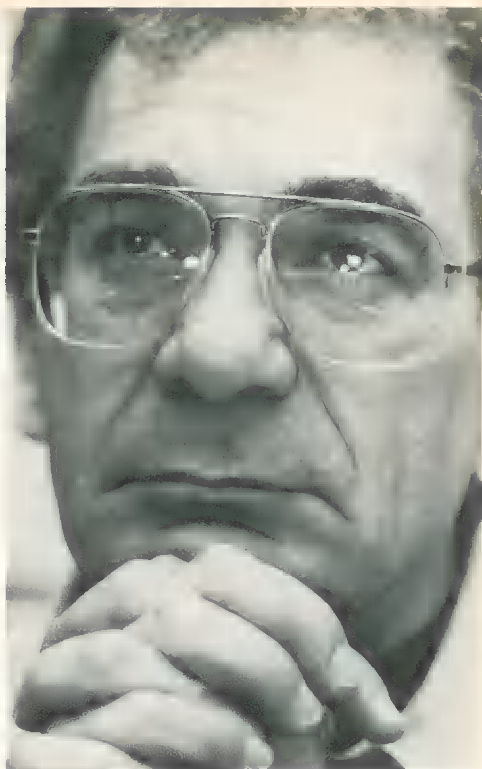
Trethon Judit

Fent: Az első igazi bombasiker: a Cápa. Címszereplője a kép tanúsága szerint osztatlan népszerűségnek örvend

Középen:
Egy újabb „katasztrófa": mérgesgáz elől menekülő emberek a Harmadik Típusú Találkozásokból. Mint utóbb kiderül, mégsem a levegővel, hanem a hatóságokkal van baj...

Apa és fia. Sean Connery és Harrison Ford az Indiana Jones harmadik epizódjában. Ők ketten már 138-tól háborúban álltak a Harmadik Birodalommal...

SYDNEY POLLACK CIGARETTAFÜSTJE

Sydney Pollack egész filmalkotói életműve – negyedszázad munkálkodásának gyümölcse – a függetlenségéért küzdő-küszködő polgár gondjairól, örömeiről és bajairól szóló történetek gyűjteménye. Tág skálán mozog ez az életmű, ami témaválasztását illeti; ha csupán azokat ■ filmeket vesszük szemügyre, amelyekben egyik kedvenc színésze, Robert Redford játssza a főszerepet, a Pollack második mozirendezését jelentő Tennessee Williams-adaptációtól, a *Tiltott tulajdon*tól *(This Property Is Condemned)* kezdve a legutóbbi *Havanáig*, akad itt magányos természetfi *(Jeremiah Johnson)* éppúgy, mint nagyvilági szépfiú-karrierista-irodalmár *(Ilyenek voltunk)*, tipikus „gambler", tehát szerencsejátékos-természet, félig-meddig kalandor, de sosem egészen az, ám a veszélyt mindig elvállaló férfiú (e tekintetben igencsak rokon a *Távol Afrikától* és a *Havana* amúgy olyannyira különböző Redford-hőse). Persze, melléfogunk, ha csupán a férfi főhőst nézzük egy-egy Pollack-filmben. Hiszen filmjei csaknem mind és mindig arról a kapcsolatról szólnak, amely férfi és nő közt alakul – sosem úgy, ahogy alakulhatna; e kapcsolat ugyanis mintegy ■ modellje az egyén, a függetlenségért küszködő polgáregyén és társadalmi környezete, a „másik", a „többiek" viszonylatának. És roppant tanulságosak – mi több: szépek (külsőre is többnyire, ám ami fontosabb, belsőre még inkább!) – a Pollack-filmek nőalakjai. Nem bábok ők sem, mint százszámra a hollywoodi filmgyártás történetét kitevő produkciók oly túlnyomó többségében, ■ némakorszaktól egészen napjainkig! Gondoljunk csak *A lovakat lelövik, ugye?* Jane Fondájára, az *Ilyenek voltunk* Barbra Streisandjára, a *Távol Afrikától* Meryl Streepjére vagy ■ *Havana* igazán csodálnivaló Lena Olinjára.

Sydney Pollack művészetének legfőbb megkülönböztető jegye az amerikai filmművészeten belül épp ez a kiegyensúlyozott igazságtevés – a szereposztástól ■ figurák kifejezte gondolatokig – ■ két nem kapcsolatának ábrázolásában. Látszólag sok a szimpla „szerelmes film" a pollacki életműben. De ezek mind az emberi-polgári függetlenségért vívott, magányos, olykor reménytelen, de végül mégsem hiábavaló szabadságharc kifejezései. S lehet, hogy a nézők jó részét a sztorik és a bemutatott emberek közvetlen érzékisége érdekli csupán: ezért nézik kedvvel s eleve valaminő jóindulatot előlegező bizalommal e filmeket milliók szerte a világon. Nem is szokása Pollacknak ■ szájbarágás, a filozofálgatás. De tudja, mit beszél! És makacsul mondja is a magáét.

Önkéntelen fogalmazás eredményeként már nem is egyszer leírtam Pollackról szólva a „polgár" szót, itt is okvetlenül helyénvaló,. Ha ■ modern polgárságnak azt a gondolatkörét akarjuk egyszerűen megjelölni, amely az európai és nyugati világ történelmének utóbbi pár évszázadát meghatározó történésekből csapódott le ■ gondolkodó fejekben, akkor legkönnyebben nyilván a francia polgári forradalom híres jelmondatához folyamodhatunk: „Szabadság, egyenlőség, testvériség". Sydney Pollack eredetisége épp abban rejlik, hogy – ahogy – átlát ennek a szép hármasságnak „szitáján": a lehetetlenségén állapodik meg a maga és hősei számára, minden filmje végetértekor.

Szabadság helyett nála csak egyéni függetlenségről lehet szó – ■ ez lehet ugyan szép, de egyrészt nem okvetlenül jövedelmező, csak minden esetben erkölcsös. S ez ■ fontos.

Egyenlőségről pedig szó se essék! Az egyén üggyel-bajjal – akár a vadonban magányosan vadászgató trapperként, akár a kártyaasztal mellett izzadó pókerjátékosként – kivívott függetlensége pontosan abból következik, hogy egyenlőtlenek az esélyek, egyenlőtlenek ■ emberek a mai világban. Ha nam így lenne, nem volna értelme ■ függetlenségre törekedni egy életen át, vagyis épp valamiféle biztosítékra az egyenlőtlenségből fakadó sérelmek, megaláztatások, gondok ellen.

Testvériség? Vágyálom csupán. Minden bensőséges emberi kapcsolat csak átmeneti ebben

> Bizonyára vannak önkínzó és tétova amerikai filmrendezők is, de valahánnyal találkoztam idehaza vagy külföldön, egytől egyig magabiztos, jó-svádájú, színésznek sem utolsó úriember volt. Sydney Pollack is közéjük tartozik. De nem egy a tucatból! Folyton füstölgő cigarettája például nem úgy hat, mint pusztán csak egy szenvedély jele, amelyről netán nem képes lemondani: kihívást jelez, a függetlenségére sokat adó ember udvarias, ámde mégis a „fütyülök rátok!" jegyében alkalmazott gesztusa környezetével szemben.

Haláltánc a Lovakat lelövik, ugye? című filmben (balra fenn) Ilyenek voltunk..., azaz ilyen is volt Pollack kedvéért Robert Redford (jobbra)

Dustin Hoffmannal epizódszerepben ■ Aranyoskámban

a világban – gondoljunk csak bele, s aligha találunk Sydney Pollack életművében olyan filmet, amely ne ezt sugalmazná! Csakhogy: ezekért az átmeneti kapcsolatokért érdemes élni – ez is ■ Sydney Pollack rendezte filmek visszatérő tanulsága.

Ilyesmi rémlik föl Pollack ironikusan-józan érvelését, a színész módjára megfontoltan hatáskereső szavait mindig misztikus homályba takaró cigarettafüstje mögül. E kettősség igazán jellemző rá filmjeiben éppúgy, mint személyiségében: komolyan beszél, mégis ott bujkál szavaiban a gunyoros távoltartás: csakis észérvekre hivatkozik, mégis emberi kapcsolatok csodájában bízik, s ekként is ábrázolja, beszéli el őket.

Valamiképpen e kettősségnek van alapvető szerepe egész tevékenységében. Fantasztikusan bánik színészeivel: mindent képes kihozni belőlük – hisz maga is jó színész (láthattuk őt például az *Aranyoskám*ban, ■ színész ügynök szerepében). Engedi, azt és csakis azt tegyék, amit százszázalékosan tudnak; igaz, ■ száz százalékot viszont szigorúan megköveteli tőlük. Forgatókönyvei mindig fordulatosak: cselekményeiket tekintve alig-alig választhatók el a hollywoodi filmtermés átlagától. Hatásosság, nézőfogás – ebben az üzletiesnek is nevezhető felfogásban nem tapasztalhatunk engedményt sem Sydney Pollacknál, sem huszonöt éve állandó forgatókönyvíró társánál, a kiváló David Rayfielnél. És végül abszolút profi módon szerkeszti meg minden filmjét (*A lovakat lelövik, ugye?* óta, tehát 1969 óta főleg Fritz Steinkampf vágó nélkülözhetetlen segédletével.)

Nemrégiben Budapesten járt, s alkalmam nyílt elbeszélgetni vele. Elbűvölő egyénisége azzal a meglepetéssel szolgált, amire nemigen számítottam: pályatársaival ellentétben semmi jelét nem adta erőszakosságának, ami abban szokott ilyenkor megnyilvánulni, hogy látszólag ■ kérdéseket várják ■ híres rendezők, ám aztán nem pontosan azokra válaszolnak, hanem trükkösen rátérnek rég begyakorolt szövegeikre, amelyeket gondosan előkészítettek a nyilvánosság számára. Talán épp ezért elfelejtettem föltenni neki azt az alapvető – de nem túl fontos – kérdést: hol született valójában? Legújabb filmjéhez mellékelten azt olvashatjuk ugyanis: az Indiana állambeli Lafayetteben. Némelyik lexikon viszont úgy tudja: Indiana állam South Bend nevű helységében... Egybevág azonban valamennyi forrás adata a születés időpontjáról: 1934.

Az Oscar-díjas rendező egyébként eredetileg színésznek készült, New Yorkban, Sanford Meissner színházának házi kurzusán, a Neighborhood Playhouse-ban kezdte idevágó tanulmányait, majd munkáját: nemsokára maga is tanított ugyanott, amellett, hogy játszott ■ Broadway színpadain. Az ötvenes évek végén a televízióban kezdett rendezni. 1965-ben John Frankenheimer ajánlására kapott szerződést Hollywoodban első filmje elkészítésére (*The Slender Thread – Az élet gyenge fonala*). 1975-ben saját gyártócéget hozott létre (Mirage Enterprises); az 1980-as évek második felében mások filmjeinek producereként is vállalkozott a filmiparban. Bizonyára szüksége volt erre a kalandos időtöltésre, de azért nem bírta öt évnél tovább – ennyi idő telt el ■ *Távol Afrikától* és a *Havana* című filmjei elkészítése közt. Bizonyára feljegyzésre méltó a filmtörténészek számára, hogy például Kenneth Branagh *V. Henrik*-jének Sydney Pollack volt a producere, de azért mégiscsak lényegesebb egy olyan bejegyzés, amelyben az áll: „rendezte Sydney Pollack"...

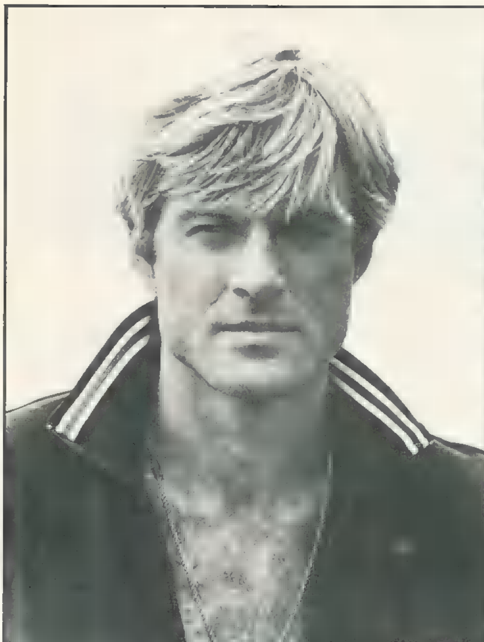
Csala Károly

A Sundance

A Sundance kölyök a Vadnyugat egyik legendás figurája volt. Amolyan jó rosszemberféle, aki a barátjával, Butch Cassidyvel együtt portyázta végig a bankokat, s vette űzőbe a vonatokat. Bandájuk, a híres-nevezetes The Wild Bunch (A vad banda), a legismertebb gang volt a határvidéken, amelynek eseményekben egyáltalán nem szűkölködő történetét kezdetben a szájhagyomány, majd a ponyvairodalom, végül pedig ■ film örökítette meg. Amikor 1969-ben a sokadik celluloid-változatát forgatták kalandjaiknak, Sundance szerepét egy viszonylag ismert, ám még közel sem befutott színészre osztották. George Roy Hill szuperwesternje világsiker lett, s amellett, hogy az egekig emelte Paul Newman ázsióját, a Sundance kölyköt alakító Robert Redfordot is egy csapásra a világsztárok élvonalába röpítette.

A kölyök egy könyvelő fiaként 1937. augusztus 18-án született ■ kaliforniai Santa Monicában. Gyermekkora sok tekintetben ellentétes (kitűnő tanuló volt) és hasonló (kitűnően sportolt) a nagy hollywoodi sztárok többségével. A baseball mellett ■ másik nagy szenvedélye a festészet és ■ grafika volt. A Colorado egyetemen mindkettő gyakorlására lehetősége nyílt. Céltudatosan készült a művészi pályára, ■ sokáig úgy is nézett ki, hogy nincs semmi és senki, aki letéríthetné ■ választott útról. Az 1957-es esztendő már Párizsban találja, a művészet őshazájában próbálgatja első szárnycsapásait. Két sikertelen év után azonban visszatér az Államokba, s befejezi tanulmányait. A következő év vízválasztónak bizonyul számára: amellett, hogy díszlettervezői képesítést szerez, beiratkozik az American Academy of Dramatic Arts színésztagozatára is. Azon ritka kivételek közé tartozik, aki saját nevén mutatkozik be (s marad meg végig) a színészi pályán, ■ *Magas történet* (Tall Story) című Broadway-darab kis epizódszerepében.

A kisebb-nagyobb színházi feladatok mellett hamarosan a televízió néhány népszerű sorozatában is szerepet kap, mint például a *Homályos zóná*ban (Twi-

kölyök

Havana, avagy Redford ismét a történelem sodrában (jobbra)

A Törvényszéki héjákban Debra Wingerrel (balra lenn)

light Zone), vagy a *Playhouse 90*-ben. A televízió azután értelemszerűen megnyitja az utat Hollywood felé is, ahol a *Háborús vadászat* (War Hunt, 1962) című filmben kezdi el mozíéletét. Ennek ellenére játéka csak a '60-as évek közepén kezd rendszeressé válni, amikor is neves sztárok oldalán csiszolhatja tehetségét, játéktudását. Ebből a korszakból kiemelkedik Arthur Penn híres filmje, *Az üldözők*, amelyben ■ börtönből szökött ártatlan fiatalembert (ez volt Redford) egy egész kisváros hajszolja. A kritikusok fölfigyelnek alakítására, de a falak csak két év múlva omlanak le igazán, amikor Jane Fondával együtt végigsétálnak *Mezítláb ■ parkban*. A modern amerikai történet nem volt ismeretlen Redford számára, hiszen annak főszerepében aratta első Broadway-sikerét (1963). Ettől kezdve azonban már a filmpiacon is jegyzik ■ nevét!

Robert Redford legsikeresebb éve azonban vitathatatlanul az 1969-es esztendő. Az igazi kiugrást azonban egy olyan műfaj hozza meg számára, amelyben csak négy filmet forgatott. Az év westernje közül az egyik az *Indián magány*, amelyet a veterán Abraham Polonsky rendezett egy, ■ századfordulón valóban megtörtént tragikus eset földolgozásaképpen. Redford rokonszenves, az önhibáján kívül gyilkossá vált indián fiút üldöző emberséges seriffjét azonban háttérbe szorította ■ *Butch Cassidy és a Sundance kölyök* mindent elsöprő lendülete. A *Butch Cassidy*... persze olyan messze van ■ történelmi hűségtől, mint maga a műfaj, amely életre hívta. A Newman–Redford kettős csibészkedő banditapárosa tipikus romantikus hősökből áll, akikből ugye 12 egy tucat. Ám, hogy a film mégis több lett ennél, az ■ két nagyszerű színész önfeledt játékának, bohókás pajkosságának, kék szemének és szőke hajának, egyszóval szívtipró személyiségének köszönhető. És persze a hollywoodi háttéiparnak, amely apait-anyait beleadott ■ filmbe, a remek forgatókönyvtől kezdve ■ csodálatos fényképezésen keresztül az Oscar-díjas filmzenéig. Nem véletlen tehát, hogy a film minden idők legnagyobb western-kasszasikere lett – ezt a címet csak 1975-ben hódítja el tőle a *Fényes nyergek* (Blazing Saddles, 1974).

A Sundance kölyök eljátszása óriási változásokat hozott Redford életében. Szinte egyik napról a másikra Hollywood egyik legnagyobb csillaga lett, teljes mértékben ura önmagának. Ezután már kedvére válogathatott a szerepek között, s magahatározta meg a gázsiját. A pénz egy részét befektetve létrehozta önálló vállalkozását, a Wildwood Company nevű produkciós céget, amelynek révén bekapcsolódott a filmgyártásba. A cég később saját stúdiót is épített, amelynek ■ keresztségében a Sundance Studios nevet kapta. A stúdióhoz kapcsolódva alapította meg a Sundance Intézetet, amely minden mozi után érdeklődő fiatal álmainak netovábbja, ahol a színészképzés mellett a filmkészítés titkaiba avatják be a jelentkezőket. A tanárok a legjobb szakemberek közül kerülnek ki, sőt olykor maga a Sundance kölyök is előadásokat tart.

Magyrországon bemutatott filmjei:

Az üldözők (The Chase, 1965), rendező: Arthur Penn
Mezítláb ■ parkban (Barefoot in the Park, 1967)
r.: Gene Saks
Indián magány (Tell Them Willie Boy Is Here, 1969)
r.: Abraham Polonsky (TV)
Butch Cassidy és a Sundance kölyök
(B. C. and S. Kid, 1969), r.: George Roy Hill)
A jelölt (The Candidate, 1971)
r.. Michael Ritchie (TV)
Ilyenek voltunk (The Way We Were, 1972)
r.: Sydney Pollack
A keselyű három napja (Three Days of the Condor, 1973)
r.: Sydney Pollack
A nagy balhé (The Sting, 1973)
r.: George Roy Hill
Az elnök emberei (All the President's Men, 1976)
r.. Alan J. Pakula
A híd túl messze van (A Bridge to Far,
1977, angol–amerikai). r.: Richard Attenborough
Átlagemberek (Ordinaly People, 1980)
r.. Robert Redford
Távol Afrikától (Out of Africa, 1985)
r.: Sydney Pollack
Törvényszéki héják (Legal Eagles, 1987)
r.. Ivan Reitman
Havana (1990), r.. Sydney Pollack

Redford, a meghajszolt kém és alkalmi tettestársnője, Faye Dunaway A Keselyű három napjában

A *Butch Cassidy...* fölkeltette Redford érdeklődését ■ Vadnyugat iránt is. A hamisan csillogó felszín helyett azonban őt a dolgok realitása érdekelte: ■ hajdani banditák nyomában bebarangolta ■ Nyugatot, felkutatta ■ még életben lévő szemtanúkat, kortársakat. Így talált rá például Butch Cassidy egyetlen élő leszármazottjára. Tapasztalatait, emlékeit először a *National Geographic*-ban jegyezte le, majd 1978-ban könyvet is írt belőle *A törvényenkívüliek ösvénye* (The Outlaw Trail) címmel.

A Sundance kölyök és társai után való nyomozás közben azért a filmezésről sem feledkezett el. Idővel a politikailag elkötelezett témák felé fordult, így *A jelölt*tel a választási harcok mechanizmusáról, kulisszatitkairól rántotta le ■ leplet, míg az *Ilyenek voltunk*kal a baloldali diákmozgalmak ellentmondásos korszakát elevenítette föl. Közben elkészítette a harmadik vadnyugati filmjét is, a *Jeremiah Johnson*t, amelyet az ökológiai western megszületéseként ünnepeltek. Valamennyi filmje óriási siker, amelyet ha lehet, még megfejel ■ Redford–Newman–Hill trió, amikor ■ nagy hármas újra összeáll, s tető alá hozza *A nagy balhé*t. A romantikus gengsztertörténetet, amely Oscar-díjak sorát hozta, újra jelentősebb témák követték. Mindenekelőtt *A keselyű három napja*, amely a CIA-n belüli hatalmi harcokról szól, ■ *Az elnök emberei*, amely az egész Amerikát megrázó Watergate-botrányt reprodukálta meglepő hitelességgel, s amelyet Redford nemcsak színészként, hanem producerként is jegyzett.

Rendezőként 1980-ban, az *Átlagemberek*kel mutatkozott be, amely négy Oscart nyert, köztük ■ legjobb film és a legjobb rendezés díját. Redfordot producerként és színészként elsősorban az ilyen „átlagon felüli" témák izgatják, amelyekkel rajta kívül nem sokan kockáztatják a pénzüket. Varázslata, tehetsége, a közönség szeretete azonban eddig mindig igazolta őt. Nem sok jóval biztatták akkor sem – különösen ■ majd' 40 milliós költségvetést látva –, amikor Sydney Pollack oldalán belevágott az ismert Karin Blixen-regény megfilmesítésébe. A *Távol Afrikától* azonban nemcsak az Oscarok között tarolt, hanem világszerte rendet vágott a mozikat elárasztó kommerszáradat között is.

Múlt év decemberében mutatták be Afrikában főszereplésével a Havana című filmet. A már a hazai mozikban is látható Sydney Pollack rendezte alkotásban egy szerencsejátékost játszik, aki azért látogat 1958-ban Havanába, hogy megtegyen egy hatalmas fogadást...

A sztárszínész változatlan energiával vesz részt a filmiparban: producere ■ most készülő Park Wind című filmnek, s 1991 számára ismét a rendezés éve, hiszen ő a direktora a Norman McLean regénye nyomán vászonra kerülő A River Runs Through It című produkciónak.

Sz. G. G.

A nagy balhétevő A nagy balhéban

A film-musical története I. rész

A tánc és a film a mozi megszületése után szinte azonnal egymásra talált. A két, egyaránt a mozgásra épülő, abból táplálkozó művészet fokozatosan próbálgatta és fedezte fel az együttműködésben rejlő lehetőségeket. A minőségi ugrás akkor következett be, amikor egy Al Jolson nevű, addig szinte ismeretlen varietészínész beénekelte magát a filmtörténetbe. Együtt volt az ének, [redacted] [redacted] és [redacted] tánc. Megszületett a filmmusical! 1927-et írtak ekkor.

A hangosfilm már a kezdet kezdetétől felhasználta a zeneszámokban rejlő népszerűséget. A sikeres slágerek – például a *Sonny Boy*, a *Rio Rita*, *Senorita* – „képesítéséből" fakadó előnyök megerősítették önbizalmát, s kedvet csináltak számára [redacted] téma kifejtéséhez. Megjelentek a többnyire egy-egy színpadi revüprodukcióra épülő zenés-táncos filmek, amelyek ha nehezen is tudták érzékeltetni az eredeti produkciók tomboló színorgiáját, pazar kavalkádját, mégis nagyszerű hangulatot tudtak varázsolni a nézőtérre.

Oscar [redacted] Broadway Melodynak

Készítésükben elsősorban az MGM (Metro-Goldwyn-Mayer) stúdió jeleskedett. Hollywood stúdiódzsungelének oroszlánja az elsők között hallotta meg a musical hívó szavát. Rövid idő alatt csodálatos, páratlanul kreatív alkotógárdát hozott össze, amely sorozatban ontotta a fekete-fehér, majd később a Technicolor mesterműveket. Gyorsan kialakult két jellegzetestéma. Az egyikben egy revüprodukció előkészítésének, begyakorlásának fárasztó képei villannak fel, egészen a káprázatos bemutatóig – ilyen a *Hollywood Revü* (Hollywood Revue of 1929), vagy a *Fox Revü* (Fox Follies of 1930). A másik, a karriertörténetek sajátos, zenés változata, melyben [redacted] szokásos recept szerint a hős az ismeretlenség homályából verekszi fel magát [redacted] csúcsra – például *Ziegfeld, a nők királya* (The Great Ziegfeld, 1936) és a magyar televízióból nemrégiben videóra rögzített *Alexander's Ragtime Band* (1938). A korai musicaleknek azonban éppen a kezdetleges hangtechnika szabott határt; az első hangos revüfilmek kénytelenek voltak kameramozgás nélkül, frontális színpadképekkel dolgozni, hogy elkerüljék [redacted] hangfelvételek körüli zavart. A legfontosabb tényező az volt ebben az időszakban, hogy minden nehézkességük, statikusságuk ellenére [redacted] filmek igazolták a műfaj létjogosultságát, amelyet a filmvilág is elismert azzal, hogy a *Broad-Melodyt* (1929) Oscar-díjjal jutalmazta. Az év másik nagy meglepetése King Vidor *Hallelujája* (Hallelujah!) volt, annak ellenére, hogy nem tért el [redacted] négerábrázolás hollywoodi sémáitól, s a Broadway szempontjait érvényesítette bemutatásukkor. Ez volt az első filmes kísérlet egy „nép"-zenei hagyományainak feltárására, megörökítésésére. A változás Busby Berkeley nevéhez fűződik. A '30-as évek elejét egyszerűen csak Berkeley-éveknek nevezi [redacted] szakirodalom. A Broadwayról Hollywoodba átpártolt sztárrendező ekkor alapozta meg [redacted] filmmusical-készítés diszciplináját. A technikai fejlődést kihasználva Berkeley volt annyira bátor és merész, hogy mert szakítani a hagyományos, színpadszerű revüábrázolással, s helyette [redacted] nézőpontok változtatására, a virtuóz ötletekre épülő kamerabeállításokra (például a színpad fölülről fényképezésére) helyezte a hangsúlyt. A szereplőket, a táncosokat, a jeleneteket ezáltal szinte kiemelte a kétdimenziós keretek közül, a néző átfogóbb, látványosabb képet kapott például a *Táncoló tündérek*ben (Gold Diggers of 1933), *Rivaldafényben* (Dames, 1934). Berkeley az Al Dubin–Harry Warren zene- és slágerszerző párossal egy igazi konfliktus nélküli világot teremtett, ahol a „kötelező" álproblémákat könnyedén gyűrik maguk alá a szebbnél szebb és jobbnál jobb ének- és táncbetétek, revüjelenetek. Ez a stilizált, szemet-fület gyönyörködtető világ megteremtése jól illett abba a képbe, amelyet a válságból éppen csak kilábalt Amerika akart mutatni – a konszolidált társadalom képébe.

Jön Judy Garland és Shirley Temple

A kezdeti időszak jellegzetes darabjai voltak az úgynevezett budoároperettek. Ezek népszerűsége azzal az érdeklődéssel magyarázható, mellyel Amerika Európa felé fordult. A filmváros ugyanis előszeretettel ábrázolta azt a romantikus álomvilágot, amelyet a párizsi apacsok, a napfényes Riviéra, a Monte-Carló-i kaszinó, [redacted] lagúnák városa, Velence vagy a bécsi kék Duna (és keringője) kínált számára. Az európai hatást olyan filmek jelezték, mint a *Szerelmi parádé* (The Love Parade, 1929), *A hercegnő szabója* (Love Me Tonight, 1932) és *A víg özvegy* (The Merry Widow, 1934). Ami Párizsnak a Champs-Elyséees, az New Yorknak a 42. utca. Itt születnek [redacted] tánckarbeli lányok és fiúk, a nagyszerű énekesek – a sztep-

Maurice Chevalier a Maxim-lányokkal (A víg özvegy)

tánc királyai, a musicalek királynői. A fantasztikus fények megvilágítják, kiemelik a sztárokat. Mindenekelőtt ■ korszaknyitó *A jazzénekes*t (The Jazz Singer, 1927), Al Jolsont és a Berkeley-éra első sikerembereit, Joan Blondellt, Dick Powellt, Ruby Keelert és Alice Faye-t. Mellettük már ott bontogatta tehetségét Fred Astaire és Ginger Rogers, akik nemcsak Rióban, de egyenesen ■ közönség szívében landoltak – *Carioca* (Flying Down to Rio, 1933) –, ■ majd egy évtizeden keresztül ■ filmművészet legendás táncospárját alkották. És ott volt a felejthetetlen *Óz, a csodák csodája* (The Wizard of Oz, 1939) ■ felejthetetlen Judy Garlanddal, Deanne Durbin a száz férfival *Száz férfi, egy kislány* (One Hundred Men and a Girl, 1937), az elragadó mosolyú és humorú gyermekszínész Shirley Temple és a szertelen, különc '30-as évtized többi énekes-táncos sztárja. Míg a musicalekben ■ Fred Astaire vezette csapat koptatta a sztepcipőket, addig az operettfilmek műfaját a Nelson Eddy–Jeanette MacDonald kettős édeskés, könnyfakasztó történetei uralták.

Mickey Rooney és Judy Garland a Tavasz a Broadwayn című darabban

Fred Astaire, az őstehetség

Frederick Austerlitz őstehetség volt. Már négyéves kora óta táncolt, kezdeti sikereit a nővére oldalán aratta. 1917-ben mutatkoztak be ■ Broadwayn, s nagyszerű indulásukat követően szinte alig akadt olyan esztendő, amelyben ne lett volna egy-egy, a nevükkel fémjelzett zenés játék. A sikerpárost Adele, testvére bontotta fel, Fred pedig hagyta magát átcsábítani Hollywoodba. A szerencse is mellészegődött, a Ginger Rogersszel alkotott ideális kettősüket az RKO filmstúdió szerződtette. 1934–39 között nyolc filmet forgattak velük. A *Continental* (The Gay Divorcee, 1934), a *Frakkban és klakkban* (Top Hat, 1935), ■ *Dalol a flotta* (Follow the Fleet, 1936), a *Tánc a föld körül* (The Story of Vernon and Irene Castle, 1936), és a többi mind-mind megannyi siker. Azután újabb stúdiók, filmek és partnernők következtek. Szinte sorozatban dőltek ki mellőle a remek táncosok és színésznők, mint Eleanor Powell, Paulette Goddard, Rita Hayworth, Marjorie Reynolds, Joan Leslie és mások. Az '50-es években az 50-es éveiben járó Fred Astaire jobb volt, mint valaha. A *Királyi esküvő* (Royal Wedding, 1951) című filmjében még a plafonon is keresztültáncolt, majd az egykori színpadi sikereit – *A zenekari kocsi* (The Band Wagon, 1953), *Csúnya arc* (Funny Face, 1957) – vitte új dicsőségek felé a celluloidszalagokon. Mindezt olyan szakavatott mesteremberek segítségével, mint Vincente Minnelli és Stanley Donen. A korszak végétől már prózai szerepeket is vállalt, de természetesen nem mondott le a zenés filmekről sem, például pályatársával, Gene Kellyvel együtt ő mutatta be a Metro-Goldwyn-Mayer stúdiónak a legjobb zenés filmjeiből készített összeállításait: *Hollywood, Hollywood, Musicalmúzeum* (That's Entertaintment, 1974 és 1976). A filmmusical elképzelhetetlen ■ jellegzetes, frakkban és klakkban pompázó Fred Astaire-i figura nélkül, akinek ■ tánctudása, hallatlanul kifinomult, légiesen könnyed technikája, sajátos énekhangja, fanyar eleganciája és kedves modora lenyűgözte a közönséget.

Gene Kelly éneke az esőben

E szükségszerű kitérő után kanyarodjunk vissza a '40-es évekhez. Amikor Amerika a második világháború alatt mozgósított, Hollywood is egyenruhát húzott. A musical is fennen hirdette, hogy *Ez a hadsereg* (This Is the Army, 1943) a legjobb, legerősebb és legszebb (hangú és lábú) legények és lányok gyülekezőhelye, vagyis a filmeket átható nacionalizmust kellő show-látványossággal – mi több, gigantomániával – tűzdelték meg. A háborút követő átmeneti éra után következtek az '50-es évek, az „igazi" filmmusicalek fénykora, amikor olyan nevek futottak be végérvényesen, mint például a csöppet sem táncos alkatú es kinézetű, de egyszerűen zseniális Gene Kelly, vagy ■ tinédzserek és a nagymamák ostromát egyaránt jól tűrő Frank Sinatra. Ez az a korszak, amikor a Broadway Hollywoodba ment, vagyis egymás után születtek meg a nagy sikerű, népszerű színpadi musicalek szélesvásznú és különleges hanghatásokkal elkészített filmváltozatai.

A Gene Kelly-féle produkciók remek és igényes kompozíciók, merőben új oldalát mutatták meg a musicalnek. Kelly szakított a nagy elődök stílusával. Megcsinálta a szinte történet és beszéd nélküli *Egy nap a városban*t (On the Town, 1949), ezt a nagyszerű ének- és táncbetétekből álló életképet, amelyet Frank Sinatrával, Vera Allennel és a koreográfus Jerome Robbinsszal az oldalán vitt sikerre. Ezt követte a Gershwin-műre épült *Egy amerikai Párizsban* (An American in Paris, 1951), amely egy felettébb furcsa – de bevált – kísérlet a legnemesebb könnyűzene újjáélesztésére. A film tulajdonképpen egy képekbe szedett balett, amelyhez az impresszionistákat idéző díszletek adják ■ hátteret. Ezt követte minden idők legnagyobb Kelly-mozija, az *Ének az esőben* (Singin' in the Rain, 1952), amely a maga bohókás, könnyed hangfelvételével nosztalgiázik önmagán, elidőzik a műfaj tegnapján.

(Folytatjuk)

TESZT

A mérések ■ Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

Nagyváltósúlytól felfelé

Minden verseny fénypontját a nehézsúlyúak összecsapása jelenti, még akkor is, ha más kategóriáknak is megvannak a maguk sokat tudó, látványt és izgalmat nyújtó kedvencei, akik lázba hozzák a közönséget. A nehézsúly azonban tiszteletet és csodálatot is parancsol. A különböző technikáknak is megvannak ■ maguk nehézsúlyúi, sőt a szupernehézsúlyúi is, bár – analógiánkat tekintve – ezeket, a mi szemszögünkből nézve, a félprofi kategóriába sorolnák. Pedig igen kellemes szójátékkal ■ szuper (vagyis az S–VHS) videóknak a szuper nehézsúlyban lenne a helye. A két bemutatásra váró *JVC* készülékünk közül a *HR–S5500 EG* már valóban azt a kategóriát jelenti, mely tudományával, szolgáltatásaival méltán vívja ki az érdeklődést, s kelt ugyanekkor, közel 160 000 forintos árával, egy nehezen beteljesülő vágyálmot. Ez a 3000 márka körüli videó már első ránézésre is sokat sejtet, kezeléséhez lassan pilótajogosítvány is elkelne. A másik készülék a *HR-D830*, valamivel szerényebb szolgáltatásokkal lepi meg az érdeklődőket hagyományos VHS rendszerével, de hifi sztereó hangvisszadásával.

A JVC (Victor Company of Japan) neve ismerősen cseng a videósok körében. A VHS rendszer feltalálója számos újdonságával mindig is e technika éllovasai közé tartozott, érdekes módon azonban a hazai piacon eddig igen kevés modellel képviselte magát, s akkor is főleg az egyszerűbbekből, melyek praktikus kezelésükkel és megbízhatóságukkal hívták fel magukra a figyelmet.

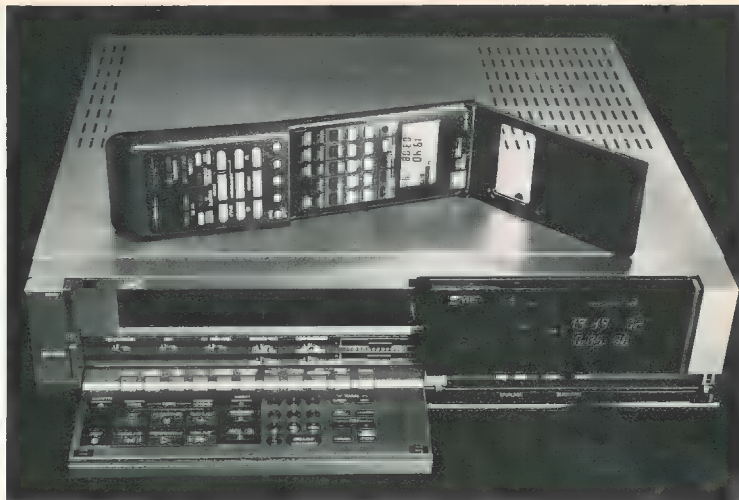
A HR–S5500 EG, első rátekintésre, eleganciájával lepi meg az érdeklődőt. Az előlapon minden fedett, szokásos elrendezésében jobboldalt egy nagy méretű kijelző található, ahol az időre, csatornákra, egyes funkciókra történő kijelzések sárga, míg felvétellel kapcsolatos információk piros fényekkel jelennek meg. Ugyanebbe a kijelzőbe van „beintegrálva" a sztereó hang felvételi szint kijelzője is, sárga, illetve 0 dB feletti kivezérlésnél piros vonalkákkal mutatva a kivezérlés nagyságát. További LED-ek mutatják az S-VHS, sztereó, vagy káthangú üzemmódokat, és egy-egy LD szolgál az index-jelek felvételekor, illetve törlésekor történő jelzésekre, valamint a digitális tracking üzemmódjának jelölésére. A teljes szolgáltatá-

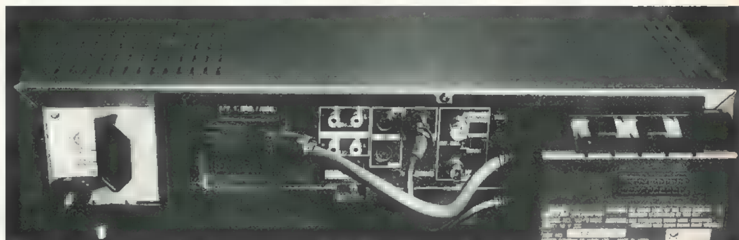
MŰSZAKI ADATOK, MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Típus	JVC HR–S5500 EG Specifikált	JVC HR–S5500 EG Mért	JVC HR–D830E Specifikált	JVC HR–D830E Mért
Vételi csatornák (frekvenciák /MHz)	VHF 1–12	46,3	VHF 1–12	42
	kábelcsatornák	-299,2	kábelcsatornák	...
			Hypercsatornák	...
	UHF 21–69	468–860,2	UHF 21–69	-862
RF (antenna) érzékenység 20 dB jel/zaj viszonyra (uV)	–	160	–	130
RF kimeneti csatornák	32–40	31–40	32–40	32–40
RF kimeneti szint (mV)	–	2,1	–	2,2
RF kimeneti impedancia (ohm)	75	86	–	83
Video kiementi szint (V csúcs-csúcs)	1	1	1	1,04
Video kimeneti impedancia (ohm)	75	76	75	75
Video jel/zaj viszony (dB)				
S–VHS/SP/	–	45	–	–
S–VHS/LP/	–	46	–	–
VHS/SP/	43	42	43	42
Sorbontás (sor) S–VHS/SP/	400	400	–	–
VHS/SP/	250	260	250	260
Hang jel/zaj viszony (dB)				
HiFi sztereósávon	–	89	–	99
állófejes sávon:	–	50	–	51
Hangfrekvenciás átvitel (Hz–kHZ)				
HiFi sztereósávon:	20–20	20–20	20–20	20–20
állófejes sávon:	70–10	44–13	70–10	60–12,5
Nyávogás hangban (±%)				
HiFi sztereósávon:	–	±0,004	–	±0,004
állófejes sávon:	–	±0,21	–	±0,15

si kör bemutatása persze elég nagy vállalkozás lenne, hiszen bizonyos funkciók többes feladatot is ellátnak. Így például a csatornaszám kijelző pozíciójában olvashatjuk az AV üzemmódot is, és ellenőrizhetjük index keresési üzemben, hogy éppen hol járunk. Apropó! Ha már olvasásról esett szó: a mi mintánk németül beszél. Mind a készüléken, mind a távvezérlőn a festett feliratok németül szóltak kezelőjükhöz. S hogy csak a festett feliratok németek, azt azért hangsúlyoztuk ki, mert VPT adapter esetében mód van többnyelvű társalgásra is, képernyőn keresztül. Itt azonban álljunk megy egy szóra!

A készülék hátoldalára egy külön egység csatlakoztatható, mely VU–VI140E vag VU–VI 150E típusjelzést visel. Az előbbi egy VPT, míg az utóbbi VPT/VPS adapter. A lényeg röviden: ennek a dobozkának a segítségével a programozás lényegesen könnyebben és gyorsabban megvalósítható, mint az egyenkénti adatbevitellel. Mindez VPS egységgel kiegészítve, a bevitt adatok, azonosítójelek segítségével – ezt hívjuk Video Program System-nek – tovább pontosíthatók, és a videó felvétele valóban akkor fog indulni, mikor a film vagy a kívánt műsor kezdődik. Az más kérdés – s erről nem egyszer szóltunk –, hogy a hazai műsorsugárzásban erre a hírek szerint még hosszú ideig nem lesz pénz.

A készülék különböző rendszerekben képes memorizálni és tárolni a későbbi időben felvételre szánt műsorok adatait. A kézi programozáson kívül lehetőség van képújság megfelelő oldaláról történő műsorkiválasztásra, amikor az előhívott oldalról egy kurzor segítségével kiválaszthatjuk a kívánt sort, és utána gombnyomással bevisszük a memóriába. Maga a VPT – mint az az előbbiekből nyilvánvaló – teletextről történő videóprogramozást jelent.

A különböző programozási módok közül még a TOP–texet említjük meg, hiszen ezzel a fogalommal várhatóan egyre többször fogunk találkozni. 1989 őszén vezették be a német ARD és ZDF videótext szolgáltatásaként. A TOP (Trable of Pages) tulajdonképpen egy olyan információs szolgáltatás, amikor témakörök szerint blokkokra és csoportokra osztották az oldalakat, és ezzel a videótext kínálata egyszerűbb összetételűvé vált. A távvezérlő színes nyomógombjainak segítségével lehet ezekhez hozzájárulni, majd a kurzor rávezetésével a kívánt sort kiválasztani, mely nyújtja a kívánt oldalt, melyből kiválasztható a műsor, és az előbb említett módon választható és beírható. Egy évre előre 8 program írható be a memóriába, melynek – igaz, hogy rövid idejű – hálózatkimaradás elleni védelme is biztosított.

Korábbi tesztjeinkben nemegyszer magukat a funkciókat a kezelőszervek bemutatásán keresztül részleteztük.

A HR–S5500 EG esetében e bőbeszédű gyakorlattal, azok sokasága miatt, szakítani kell. A kazettafészket fedő előlaprészt lehajtva válnak ugyanis láthatóvá mindazok a programozással, magnófunkciókkal, hangbeállításokkal, felvételi és lejátszási szabályozókkal kapcsolatos gombok, kapcsolók és beállítótolókák, melyek több esti szórakozást ígérnek az új tulajdonosnak. De jutott egy kis ajtócska az előlap baloldalára is, ami egy hangerőszabályzót, valamint a fejhallgató és az utóhangosításhoz a mikrofon csatlakozóját rejti, ez utóbbi természetesen az állófejes csíkon biztosítja a változtatott kísérőhang felvételét, és van még egy lehajtható lapocska a kijelző alatt is, itt van a tracking és a képélesség-szabályozó elhelyezve. Nos, e két utóbbi kivételével minden jól hozzáférhető és kezelhető, ezek a kijelző alá került gombok azonban igen kényelmetlenül szabályozhatók.

Maga az LCD-s kijelzővel ellátott távvezérlő sem tartozik éppen a lepkesúlyúak közé, sem mérteteivel, sem szolgáltatásaival. Segítségével minden programozás ugyanúgy elvégezhető, mint a készüléken. Könnyítést csupán az jelent, hogy bizonyos funkciók, mint például az indexkeresési rendszer vagy a képvágás, lehajtható fedél mögé került. Nézzük tehát címszavakban a tudományt! A videójelek felvétele S–VHS és VHS rendszerben történhet, mindkét (tehát PAL és SECAM) színrendszer szerint, és a kísérőhang vétele is biztosított CCIR és OIRT előírások alapján dolgozó adóknál. A tunder alkalmas sztereóhang vételére, teljes VHF és UHF sávban, valamint a kábelcsatornákon. A memóriatárba 48 állomás programozható be frekvenciaszintézeres vagy közvetlen csatornaszám betáplálással. Ez utóbbira természetesen akkor van lehetőség, ha a frekvenciák pontosan egybeesnek a CCIR csatornatáblázat értékeivel. A finomítási lehetőség azonban biztosítja a jó kép és hang beállítását. Az antennán keresztül történő sztereó kísérőhang vételére idehaza egyelőre nincs mód: sztereó adások egyelőre nem várhatók, s ha lesznek, sem biztos, hogy a német rendszernek megfelelőek.

Felvétel és lejátszás során igen érdekes dolgok produkálhatók. Kevésbé jelent újdonságot, hogy indexjelek tehetők a szalagra, összesen 99, és ezek alapján a kívánt rész különböző módokban választható ki: így végigkeresve a kezdeteket, adott célrakereséssel, számláló alapján történt kereséssel. Még az sem lep meg senkit, sőt az alapszol-

gáltatások közé tartozik, hogy mindkét irányban van gyorsképkeresés. Lehetőség van viszont a kétszeres sebességgel történő lejátszáson kívül 3, 5 és 9-szeres lejátszásra, 1/24, 1/18, 1/12, 1/6 lassításra, és visszafelé játszásra 1, 3, 5 és 9-szeres sebességgel. Ez gyakorlatilag a kívánt kép kikockázását teszi lehetővé. És mindez az insertsnittek esetében ugyancsak megkönnyíti a munkát.

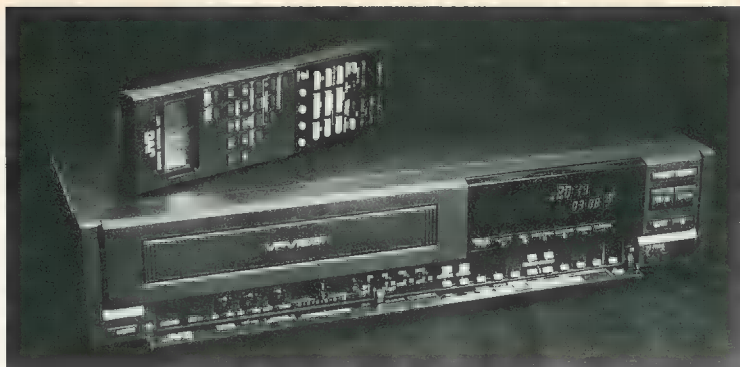
A HR-S5500EG-vel longplay, tehát félsebességgel készített felvételeket is lehet készíteni, és a visszaadott kép minősége többet nyújtott, mint amire számítottunk. Az élek kellően határozottak voltak, és a színek is tiszták, a bontás természetesen visszaesett, de félsebesség mellett az eddig látott videók közül a HR-S5500 nyújtotta a legtöbbet. Ezt persze elvártuk, hisz normál sebességnél a mérőkazettán a 270-es sorirányú bontás az élességszabályozó középállásában is láttuk, de a 260-as sorok magabiztosan voltak szétválaszthatók. A kép igen tiszta és kontrasztos volt, és az élek rajzolata is határozottan jelent meg. Az állófejes hangsáv kellően széles, mind az alsó, mind a felső tartományban, viszonylag korrekt nyávogásérték mellett.

A long-play üzemben azonban a 0,4 körüli nyávogás és a felül beszűkült hangfrekvenciás átvitel jó szívvel már nemigen ajánlható igényesebb felvételekhez.

S-VHS üzemben a kép élessége, a sorbontás mértéke mindig meglepetésszerűen hat: a VHS felvételnél tapasztalt, kicsivel 3 MHz feletti érték felnőtt 4,9 MHz-re, és a lejátszott súlyozatlan jel/zaj viszony is 45 dB körüli értéket mutatott. Gyakorlatilag a TV-ről felvett eredeti kép- és a visszajátszott kép között a zajok némi növekedésében és a színek kisebb teltségében lehetett különbséget tenni.

A hifi sztereó sáv vizsgálatakor a hangfrekvenciás átvitel a 20 Hz–20 kHz-es tartományban 2,5 dB értéken belül volt: gyakorlatilag 50 Hz alatt van 1 dB-nyi esés, és 10,5 kHz táján kezdődik a felső tartományban szintcsökkenés, mely 20 kHz-nél esik 2,5 dB-nyi értéket. A zaj viszont igen jó, mindkét csatornán 88 dB táján, illetve afelett van.

Az állófejes hangsáv mono hangrögzítést tesz lehetővé, és az utóhangosításra is itt van mód, míg a hifi sztereó hang

képpel együtt vagy önállóan vehető fel mind SP mind LP üzemben, s ez különösen önálló hangmagnóként jelent igen gazdaságos üzemet.

Végezetül még egy pillantás a hátlapra. A HR-S5500EG-nél a hátsó fertályt is rendesen kihasználták. Az antenna ki- és bemeneten kívül 2 db Scart csatlakozó aljzat található, melyek közül az egyik bemenetül szolgál, a másik teljes bekötéssel fogadja és kiadja a jeleket, de lehetőség van Y/C jelkiadásra is. 2 db Hosiden aljzat az S-VHS jel be- és kivezetésére szolgál, míg további 2 RCA csatlakozópár a hangjeleket dolgozza fel, teljessé téve a jó hangvisszaadást.

A *HR-D830E* az előbbiek után első ránézésére szerényebb készüléknek tűnik, s valahol a félnehézsúly és váltósúly között indulhatna, attól függően, milyen szempontok érvényesülnek a mérlegeléskor.

A kisebb JVC háromfejes készülékek, s ez biztosítja, hogy jó állóképpel és mindazokkal a lassítási, gyorsítási funckiókkal rendelkezik, amit az 5500-nál elmondtunk. A fejdobban van még két forgó hangfej is, amely a hifi sztereó hangfelvételt is visszaadást biztosítja. Hanfelvételnél van LP üzem is, viszont videóban a félsebességes játszás már elmaradt.

Ezt a készüléket is előkészítették VPT egység fogadására, vagyis ugyanúgy programozható teletexten keresztül, mint a HR-S5500EG. Szerényebb méretekkel, de sok hasonlóságot mutatott a készülék kijelzője is, mint ahogy a JVH-nél már megszokott különböző index és „célrafuttatásos" keresési rendszerek is részei ennek a videómagnónak.

Hasonló a két készülék mechanikája is. Nem gyorsindításúak, ami bizonyos megfontolások alapján tűnhet hátránynak, mi nem hiányoltuk. Temperamentum és felvételi szokás kérdése, hogy valaki állandóan lazán befűzve szereti-e szalagját tartani, hogy egy régen vadászott klipet vagy egy gólt videószalagra kapjon. Mindezzel együtt a felvételvédett kazettát azonnal lejátssza a HR-D830E is, míg egyéb esetekben vár a parancsra. Átcsévéléskor mindkét típus a szalagot a track-fej előtt vezeti el, így az időmérés addig fut, amíg felvétel történt, így könnyen rá lehet találni (egy új szalag esetében) az előző filmvégre. Amit viszont inkább el tudtunk volna képzelni, az egy finomabb kuplungrendszer. A kazetta végére érve bizony elég keményen áll le a forgatás.

Egy pillantást vetve a készülék küllemére, annak formatervezése megnyerő. Négy elegáns kerek gumibetétes tappancson fekszik fel az asztalra. A magnórész kezelőszervei és a bekapcsológomb közvetlenül is kezelhető, míg a többi gomb és kapcsoló a készülék előlapjának alsó részén egy lehajtható ajtó mögött található, nehézkesebbé téve a kezelést.

E lehajtható ajtó mögött található a fejhallgató-csatlakozó, melynek szintje természetesen váltakoztatható, és itt van a mikrofoncsatlakozó is, közelében a szabályozó potenciométerrel. A harmadik körpályás szabályozógomb a képélesség-állítást szolgálja. Az előbbiekből következik, hogy a D830E-nél is van utóhangosítási lehetőség, természetesen ennek hatása az állófejes (nem hifi) sávon használható ki.

Az előválasztható egység által kiválasztott állomások közül 48 tehető be a memóriába. Egy évre előre 8 program írható be, és természetesen lehetőség van azonos időben történő felvételekre is. Ennek kapcsán meglepődtünk, hogy míg az S5500-nál csak néhány perces a hálózatkimaradás elleni védelem, addig a D830 60 percig nem esik amnéziába. A vételkészség is annyiban tud többet, hogy e típuson a hipercsatornák is beprogramozhatók. A behangolás egyébként történhet frekvenciaszintézeres beállítással és közvetlen csatornaszám-betáplálással. Egyes OIRT csatornáknak speciális programhelyei vannak. Más kérdés, hogy bár a képérzékenység jó volt, a mi példányunk hang szempontjából antennáról gyengébb érzékenységi jellemzőket mutatott.

A különböző funkcióknál a kijelzett alatt igen elegánsan gyulladnak ki a LED-ek, jelezve a Digital AV tracking, a félsebességű lejátszás, a felvétel, az állókép, utóhangosítás, sztereó hang vagy kétnyelvű hangvisszaadási funkciókat. Az említett tudományokon kívül még van lehetőség hozzáférés-letiltásra, és a távvezérlőn keresztül két videó, illetve hasonló infrajelek megértésére képes tv-készülék vezérlésére is.

A távvezérlő egyébként igencsak hasonló, mint az 5500-asé volt, a vezérlőjelek azonban eltértek, mint ahogy eltérőek a feliratok is, a HR-D830E-nél angolul lehet eligazodni a gombok között. A távvezérlő itt is LCD kijelzős, és igencsak tisztességes méretei vannak, viszont így a gombok jól elkülönítettek, s ráadásul formájuk is változó, ami jó kezelést ad. A távvezérlő felső része nyitható, a alatta új gombok válnak szabaddá. A csoportosítást a konstruktőrök úgy gondolták át, hogy a csukott állapot az általánosabban használt részeket, míg a nyitott a programozással, az indexkereséssel kapcsolatos beállításokat biztosítja. Egy pillantás a hátlapra! Mivel a

SZOLGÁLTATÁSOK

Típus	JVC HR-S5500 EG	JVC HR-D830E
Általános jellemzők		
Vételi színnormák	PAL/SECAM	PAL/SECAM
Vételi hangnormák	CCIR/OIRT	CCIR/OIRT
Forgófejek száma	4 video+2audio+törlő	2 video+2 audi
Hálózati feszültség	220 V	220 V
Méretek/szél.xmag.xmélys. (mm)	435x105x380	435x95x332
Tömeg (kg)	7,4	5,6
Játékidő (E240-es kazettával, perc)	480 video 480 audio	240 video 480 audio
Gyorsképkeresés (előre-hátra)	3;5 és 9-szeres	3;5 és 9-szeres
Áttekercselési idő(előre-hátra)	284/292	289/295
Szolgáltatások		
Lassítás	1/6;1/12,1/18;1/24;1/30	1/6;1/12;1/18;1/24;1/30
Gyorsítás	2-szeres	2-szeres
Állókép	van	van
Képről-képre léptetés	van	van
Képbevágás	van	
Utóhangosítás	állófejes sávon	állófejes sávon
Képélesség-állítás	van	van
Programozhatóság		
Azonnali felvétel	van	van
Napi programok száma	8	8
Programozható napok száma	365	365
Naponta ismételhető program	van	van
Hetente ismételhető program	van	van
Programban csatornaválasztás	van	van
Óra kvarcvezérléssel	igen	igen
Biztosítás hálózatkimaradás esetére	3 perc	60 perc
Automatikák		
Memóriastop	van	van
Szalagállásstop	van	van
Visszatekercselés	van	van
Ismétlés szalag elejéről		
Indexkeresési rendszer	van	van
Eltelt időkijelzés	van	van
Kazettaazonosítás		
Különlegességek		
Sztereó hang (állófejes)		
HiFi sztereó hang	van	van
Hátralévő szalagidő-kijelzés		
Programozás teletextről	kiegészítő egységgel	kiegészítő egységgel
Gyorsbefűzés		
Hozzáférés-letiltás	van	van
Távvezérelhető funkciók/magnó		
+csatornabehangolás	van	van
+programválasztás	van	van
+LCD kijelzés	van	van
+időprogram	van	van
Csatlakozók		
Antenna be/ki	75 ohm	75 ohm
Video be/ki	2 db scart+Hosidenpár (S-VHS)	scart
Hang be/ki	Scart+2 pár RCA	Scart+2pár RCA
Mikrofon	van	van
Fejhallgató	van	van

D830-as nem S–VHS magnó, így az aljzatok száma is rögtön egyszerűsödött. A hátlapon – ez az S500EG-nél is megvolt – van egy hálózati csatlakozó aljzat, amely azt ■ célt szolgálja, hogy ide egy audió berendezést, például egy tunert lehessen csatlakoztatni. A nagy ötlet abban rejlik, hogy ezen az aljzaton a felvételi programozásnak megfelelően lehet kiadni a hálózati feszültséget egy olyan készüléknek, így műholdvevőnek vagy tunernek, melyről felvételt, esetleg csak hangfelvételt akarunk készíteni, és felesleges, hogy az ezen kívül is bekapcsolva maradjon.

A videó- és hangjelek scart csatlakozón adhatók ki és fogadhatók, de a hangjelek kiadására és fogadására itt is megvan az RCA csatlakozópár.

Az utóbbi csatlakozók szolgálnak ■ hifi sztereó hangfelvételére és lejátszására.

És éppen ideje tapasztalatainkról is szólni. A labormérések alapján frekvenciaátvitelben, zajban, nyávogásban a hi-fi sávon ■ D830E többet mutatott, mint az S5500-as. A 20–20 kHz-es átvitelt 1,2 dB-es szintezéssel vitte át, gyakorlatilag 40 Hz és 14 kHz között szintesés nélkül. A súlyozott zaj értéke is mindkét csatornán jobb volt, mint 99 dB, és ■ nyávogás 0,005% körüli volt. A torzítás 0,1% körüli értéket mutatott, s szubjektíven meghallgatva is jónak találtuk ■ visszaadást. A mi példányunkon gyakorlatilag alig lehetett érezni a fejátkapcsolási zajokat, bár olvastunk olyan tesztet, mely éppen ezt rótta fel a kisebbik JVC-nek.

Az állófejes sáv is kiegyensúlyozott volt, itt is kisebb nyávogást mértünk, bár a frekvenciaátvitel valamivel szűkebb volt, így is korrekt. Sohase lássunk rosszabbat! Apropó! Amit láttunk. A kép jel/zaj viszonya egy kicsivel volt csak gyengébb, ■ frekvenciaátvitel viszont közel hasonló volt, mint az előbbi modellnél.

A 260 sor körüli vízszintes irányú bontás jó visszaadást jelentett.

Az állókép nyugodt volt, ■ függőleges remegést a hátoldalon lévő szabályozógombbal meg lehetett szüntetni. Mindkét készülék szolgáltatásaival, jellemzőivel tudott a tesztelőnek is kellemes perceket szerezni.

A TENGER MU

Fejezetek a hazai videókalózkodás történetéből

ADÓS, FIZESS!

A Prédikátor Könyve (mely amúgy egy ókori mindenkori bestseller, a Biblia részét képezi) világosan kimondja: mindennek megvan a maga ideje a nap alatt. Az építésnek és a rombolásnak, a vigalomnak és a gyásznak, életnek és halálnak – no meg (s ezt már én teszem hozzá) a számadásnak is.

Be kell vallanom, a sorozat indításakor, december táján már sejtettem, hogy el fogunk jutni a tanulságig. Mindazt, amit a virágzó bizniszről kapcsolatban elővezettem, e didaktikus szándék elleplezését szolgálta, most mégsincs kiút. A kártyák kiteregetve, a tanulság levonva, a kardok kiröppennek hüvelyükből, ahogy minden valamirevaló szamurájtörténetben; hiú, vérontás következik, és így is van rendjén – fekete-fehér. Yin és Jang, satöbbi.

Magam előtt látom a hóna alatt behócgombos JVC videót cipelő, átjátszózsinórokkal bajlódó, békebeli kalózt, aki gyermekként örült minden új zombifilmnek, tűrte az alkalmi ismerősök tévészobába nyomuló népes csapatát – majd épp hogy nézhető kópiákkal látta el ismerőseit és azok ismerőseit, hogy kiadásait némiképp csökkenthesse. Egy, legfeljebb másfél év után már „ingyen" videózott, s a legtöbbször be is érte ennyivel – következésképp több dolgunk nem lesz vele.

Magam előtt látom azt az átlagembert, akit megihletett ismerőse, az említett békebeli – másként autentikus – videokalóz sikere, s a piaci lehetőségeket átlátva már kiadásokra szánta magát. Magam előtt látom felbestárainak meghitt kuckóiban, amint a hibáktól, pontatlanságoktól hemzsegő filmlistákat gépeli, hűtőtollak tulajdonosaival tárgyal, összeszerezzen a háza előtt elhaladó rendőrautó láttán, majd kiköp és megolvassa a borítékot – magam előtt látom, s némi nosztalgiával gondolok rá. Hisz ebben a formájában ő sem létezik többé.

Úgy bizony.

A hősi idők elmúltáról már szóltam. Kitértem a nagyobbacska vagyonok összehozásának lehetőségeire is, no meg a kapcsolatokra, melyek az egyes érdekszférákat, csoportokat összefűzik. Nem beszéltem ellenben a megérzésről, mely időközben bizonyossággá erősödött bennem: mostanság minden másképpen van...

Valaha a videokalóz saját józan eszén, erején és kapcsolatain kívül még egyvalamire mindenkor számíthatott: a filminségre, mely karikás szemű polgárok százait mozgatta bábuként országszerte. Egy-egy friss nagyfilm „beérkezése" eseményszámba ment, a hír szájhagyomány útján terjedt, s órák, napok alatt beszáguldotta a Duna-medencét. Ráadásul, megfelelő kínálattal rendelkező hivatalos kölcsönzőhálózat híján, a videokalóz voltaképp a közjót is szolgálta tevékenységével: kaput nyitott az érdeklődők előtt egy tágasabb és szebb világba, ahol minden probléma áthidalható, minden álom valóra váltható, minden pofon műszaki, s ha történetesen nincs happy end, a gyártó előzékenyen folytatást ígér... S mi karöltve, együtt meneteltünk a SZABAD VIDEÓZÁS lobogója alatt a bizonytalan holnap felé...

Lehet-e elérzékenyülés nélkül gondolni a kezdeti idők kacagtató rabló-pandúr játékára, melyben akár egy igazi háborúban, a leleményesség és a jól működő hírszerzés döntött? A droszok (ti. rendőrök) jöttek, láttak, foglaltak, aztán visszaadták; jegyzőkönyvet írtak, röhögtek vagy szomszédoltak, a nemlétező jogszabályokkal áltatták... már ismerősökkel (például állami ... tevékenység, legalább) próbálták sarokba szorítani a kalózokat – változó sikerrel. S közben maguk is videóztak. Egyetlen nagy, boldog család.

A hősi idők tablójáról persze nem hiányozhatnak a vámosok sem. Ha ez kirakatba tett, nagy alakú fotó volna, valahol hátul, létrányekben állnának, és a határon elkobzott pornó- és erőszakfilmeket dugdosnák Strandkoppe- meg Vuk-mintázatú reklámszatyrokba, egyenmezes és későbbi értékesítés céljából. Ott lennének még a szinkrontolmácsok is, ahányan annyiféle a csak magyarul értőktől az igazi nyelvművészekig. Én nem lennék látható – *de ne feledjük, én a gép mögött állok.*

Legalábbis remélem.

Mert fura dolgokat hallani, látni mostanság. A nagy kölcsönzőcégek megjelenésével kezdetét vette hazánkban a kalózok alkonya. Nem olyan látványos folyamat ez, mint amilyen az eredeti volt, véres-

UNKÁSAI V.

nak sem nevezném. Hisz szerintem ez ízléstelen senkit sem akasztottak a lóbecsi okulás céljából – de ami végbemegy, zavarba ejtő. Az ember nem tudja, hová nézzen, kinek higgyen, kinek szurkoljon. Mert egy dolog a nosztalgia, s még egy az okos önérdek. A miénk, akik továbbra is filmekre – jó filmekre – vágyunk. Valaha csak a kalózoktól kaphattuk meg őket, ám az utóbbi időben egyre-másra nyílnak a kölcsönzők, választékukban megannyi gyöngyszem és vacak: egyszóval itt a Kánaán.

Élvezd hát...

A józan ész és a tisztesség azt sugallja, járjunk egyenes úton. Csakhogy az ember esendő, a kalózok pedig elszántak. Harcolnak, s nem is akárhogyan. Továbbra is jelen vannak. Beszivárognak a hivatalos konkurencia soraiba, s ha csak tehetik, utcában kínálják így módon „lenyúlt" portékájukat. Kezükre játszik a lelhetetlenség, a fogyasztók és az újsütetű kölcsönzőbérlők egyaránt, akik igyekeznek minél nagyobb haszonra szert tenni, míg a jogviszonyuk zavaros. *Még áll a zászló. Még tart a nyár...*

A Törvény Erős Keze pedig mind gyakrabban szorul ökölbe, készül lesújtani a kihágások láttán. De hova sújtson? A vásárlókra, akik a kalózok szekerét tolják? A viszonteladókra, akik rendszerint kishalak csupán? A legális üzletbe beépült, máris sok támogatóval rendelkező kalóz-ügynökre? Vagy magukra a zugmásolókra? Egy-egy ilyen csapás bizony nagy port kavarna, s minden lefülelt paraszt után ott a következő... Mi a megoldás? Törvény, jogszabály kellene? Razziák, kirakatperek? Propaganda? No jó, ez utóbbiból van elég. Egyes magánforgalmazók máris szakosodtak, a videomafiózók megfékezését tűzték ki célul maguk elé. Azt harangozzák, megvannak a sajátos eszközeik, s úgy hírlik, sokan tudnak. Egyik „szemészüket" a jámbor korában a televízióban láthattuk: vézna alhoder az illető, általa gyanúsnak vélt emberek sarkában jár városszerte. Sajnáltam szegényt – ha lepofozzák, ugyancsak megcsappan majd a harci kedve. Mert előbb-utóbb lepofozzák, nem kétséges. Ha nem a kalózok, hát valaki más, a szellőben hangoztatott *személyiséghez fűződő jogok* védelmében.

Mondom, valami van. De ez még nem az igazi.

Félretéve a cinizmust, szeretném hinni, hogy egy napon csakugyan beköszönt a Kánaán, amikor mi, filmkölcsönzők bármihez hozzájuthatunk, amit a szívünk kíván, s még lelkifurdalással sem kell bajlódnunk miatta. Szeretném hinni, hogy a nagy nyugati cégek nem válaszolnak embargóval a határaink közt dúló audiovizuális gengszterizmusra, melynek hősei [illegible] élettársak, [illegible], s csak a legritkább esetben azonosak az államilag megnevezett kalózokkal.

Mert ha tetszik, ha nem, a kalóz [illegible]. Van, amelyik [illegible], hogy [illegible] meddig mehet –. Amelyik [illegible], a [illegible] „kiszállt", többet a „vállalkozások korában" legális vagy féllegális vállalkozásokba fektetett, s mivel korábbi tevékenysége aligha dokumentálható, többé nem tart ama bizonyos Erős Kéztől és vézna [illegible]. Az ostobábbak pedig idejekorán lefedezik magukat, s a holnappal, a közérdekkel mit sem törődve immár nagyban folytatják az ipart. Pontosan úgy érezhetik közben, mint Drakula gróf koporsója arisztokratikus magányában az éjjeli bevetés előtt: sehogy. Igaz, az eszesebbjének is csak az okoz örömöt, ami a reklámszatyron mosolygó Vukot boldogítja: hogy lám, nagy róka vált ebből.

Elképzelem a hajdani kalózkirályokat [illegible] poharakat töltögetve [illegible] vendéglőjük vagy drinkbárjuk egy homályos zugában, ajkukon halvány, tudó mosollyal, miközben odakünn a megtorlás vihara zúg – ők, a nemrégiben még közkedvelt [illegible] hasonlattal élve idejekorán [illegible]... Aztán elképzelek egy audiovizuális [illegible] sújtott országot, egy [illegible] országot, amilyennek [illegible] a csapás után már csak a [illegible]. Még a [illegible].

[illegible] a [illegible] vagy kényszerből jókora adósságot halmozunk fel magunknak az utóbbi években. S bár gyanítom, a lejtőn nincs megállás, hadd emlékeztetek mindenkit: mindennek megvan az ideje a nap alatt. Úgy ám.

Még a számadásnak is.

A BEFEJEZŐ RÉSZBEN
MI LESZ HOLNAP?

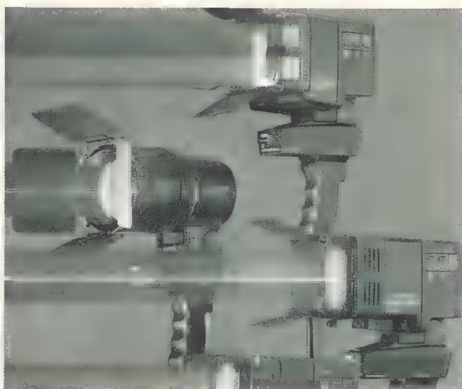
Gáspár András

MAVIDEO

A MAVIDEO az UNOMAT kizárólagos magyarországi forgalmazója. Az UNOMAT cég teljes termékskálája Magyarországon forintért megvásárolható! Fotó- és videóállványok, lámpaállványok, fotó- és videólámpák 20–2000 wattig, vakuk, elektronikus vakuk, fotó- és videó hordtáskák, egyéb kiegészítő tartozékok. UNOMAT-bemutató 1991. május 2-tól 5-ig a győri filmfesztiválon! Nálunk [redacted] Ön forintja is érték!

Az UNOMAT-termékek
az alábbi üzletekben vásárolhatók meg:

BÁV Elektronikai Áruház	1088 Budapest, József krt. 17. Tel.: 113-92-71, 113-98-69
Proficolor Kft.	1052 Budapest, Váci u. 2. Tel.: 118-31-99, 118-32-55
BÁV Foto-Optika Bolt	1061 Budapest, Király u. 36. Tel.: 122-60-18, 142-23-90
Móricz Géza	1035 Budapest, Lajos u. 49/A.
ELKO MAVIDEO SHOP	3300 Eger, Katona István tér 7. Tel.: 36/13-333
MAVIDEO UNOMAT SHOP	3600 Ózd, Árpád vezér út 27. Tel.: 47/11-380 A [redacted] Étterem mellett!
Gyürky László	6100 Kiskunfélegyháza, Platán u. 4. Tel.: 76/61-088, 76/61-703 a Petőfi Moziban
Fotoelektronik	3530 Miskolc, Korvin Ottó u. 5. Tel.: 46-27-695
Organika Informatikai [redacted].	9022 Győr, Schweidel u. 19. Tel.: 96-19-791 9400 Sopron, Orsolya tér 5. Tel.: 99-12-654
Pálvölgyi Tibor	1161 Budapest, Csömöri út 80.

Információ: HARTYÁNDI JENŐ

Tel.: 96-12-370 de., 96-16-662 du. Fax: 96-15-664

A megrendelések felvétele: MAVIDEO
Tel.: 140-98-56, 202-05-24, 202-07-70
Fax: 201-52-53 ■ Telex: 22-5877
Levélcím: MAVIDEO 1027 Budapest, Ganz u. 16.

QU4RTET®

Broadcast Line

PROFESSZIONÁLIS VIDEOTECHNIKA

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

KABARÉ, KACAJ, KAVIÁR ÉS LENCSE

Az ifjabbik és az idősebbik korosztály is találhat magának való műsort a Televideo Kiadó tavaszi újdonságai között. Régi emléket, hangulatot idéz fel a kevésbé fiatalok között a Marton kabaré címet viselő hetvenöt perces válogatás. Marton Frigyes rendezésében a hatvanas-hetvenes években sok olyan tehetség kezdte pályafutását a hazai kabarééletben, akik ma már klasszikusoknak számítanak. Lehet őket szeretni vagy nem szeretni, ám munkásságukat letagadni nem lehet. Például Hofi Gézáét vagy a Hofi-Koós kettősét, Sas Józsefét. Marton Frigyes rendezésében láthatjuk újra a neves konferanszié Komlós Jánost csakúgy, mint sztárszínészeket kabaréjelenetekben. Így Gobbi Hildát, Darvas Ivánt, Kazal Lászlót, Kis Manyit, Pécsi Sándort, Major Tamást. A műfaj hazai történetének egyik rendező-főszereplője ifjabbik pályatársának, Verebes Istvánnak vall a kamera előtt az elmúlt évtizedekről, természetesen sok-sok eredeti felvétel felidézésével.

Két tévéjáték főszerepében is viszontláthatjuk videón Sinkovits Imrét. Noel Coward színművét, a Földi kacajt Málnay Levente alkalmazta televízióra. Giulio Scaranacci és Renzo Tarabusi komédiájában, a Kaviár és Lencsében Sinkovits partnerei Szilágyi Tibor, Almási Éva, Bencze Ilona, Nyertes Zsuzsa, Körmendi János és Szerednyei Béla. A rendező szintén Málnay Levente.

A gyerekekre váró két Mesemix kazettával négy sikeres mesét varázsolhatunk újra a képernyőre. A nagy ho-ho-horgász négy epizódját, Mézga Aladár két kalandját, négy Leo és Fred történetet és Kukori-Kotkodától szintén négy mesét. A két összeállítás összidőtartama két és fél óra.

Százhetven percben, tizenhárom részben mutatja be a szív működését a Te és a szíved (You and Your Heart) című angol ismeretterjesztő sorozat, amelyet iskolákban biológiai órákon, vagy otthon az érettségi, egyetemi felvételi felkészüléséhez nyújthat kiváló segítséget.

Az utazni vágyók négy fiatalember – Sira György, Pogány György, Sárosi Ervin és Bobály István – kalandos utazását követhetik nyomon. Ők négyen határozták el, hogy saját pénzükön, buszon, lóháton, gyalogszerrel bejárják Kőrösi Csoma Sándor Tibetben megtett útját. Sikeres vállalkozásukat egy kamera is végigkísérte. Ennek bizonyítéka ez a kazetta is. A túrázók, s a videó segítségével most előttünk is feltűnik az a különleges táj, érdekes világ, amellyel a neves kutató is találkozhatott annak idején, hiszen a Földnek azon a tájékán az elmúlt évtizedek, évszázadok alatt nem sok minden változott.

Akik franciául tanulnak és már túl vannak a kezdő leckéken, a francia tv-híradó anyagaiból összeállított nyelvleckék segítségével fejleszthetik nyelvtudásukat. Az Entrée Libre két kazettáján tizenhárom leckéből tanulhatunk.

SIKERLISTA

HELIKON VIDEO

1. SUPERMAN – amerikai rajzfilm
2. ERDŐK KAPITÁNYA – magyar rajzfilm
3. POPEYE, A TENGERÉSZ – amerikai rajzfilm
4. SHOGUN ÁRNYÉKA – japán kalandfilm
5. CHATRON CICA KALANDJAI – japán ifjúsági film
6. GULLIVER – angol rajzfilm
7. HALÁLOS MÁNIA – amerikai krimi
8. DZSUNGEL KÖNYVE – angol ifjúsági film
9. VILI, A VERÉB – magyar rajzfilm
10. ALICE CSODAORSZÁGBAN – amerikai rajzfilm

FÓKUSZ

1. TERESA, A FÉRFIFALÓ
2. BRAZÍLIAI CSÁBÍTÁSOK
3. ROSSZNAK SZÜLETNI
4. DUZZADÓ IZMOK
5. IZZÓ HÁLÓSZOBÁK
6. BŰN ÉS ÁLOM A SZÉP DESIRÉ
7. TILTOTT VÁGY
8. DESIRÉ, A SZERELEM BAJNOKA
9. BEVERLY HILLS MOCSARÁBAN
10. MARYLIN I.
11. SZERELEMRE SZÜLETTEK
12. BILLIÓ DOLLÁR ÚR KEDVESEI
13. MARILYN II.
14. OLAJPANKRÁCIÓ
15. SZERELEMRE SZÜLETTEK II.

MOKÉP

1. HALÁLOSZTÓ 3000 – színes, olasz akciófilm
2. KALAPÁCSFEJŰ – színes, olasz krimi
3. METAMORFÓZIS – színes, olasz sci-fi
4. LÉVY ÉS GÓLIÁT – színes, francia krimi
5. BAGDAD CAFÉ – színes, NSZK szatíra
6. TESTÖRBÖRBEN – színes, amerikai krimi
7. A RENDŐRSZTORI FOLYTATÓDIK – színes, hongkongi akciófilm
8. SZEX, HAZUGSÁG, VIDEÓ – színes, amerikai dráma
9. FOLYTASSA A HÁTA MÖGÖTT – színes, angol vígjáték
10. FOLYTASSA KÜLFÖLDÖN – színes, angol vígjáték
11. FOLYTASSA ÚJRA, DOKTOR – színes, angol vígjáték
12. A HALÁL ÁRNYÉKAI – színes, japán kalandfilm
13. SZENVEDÉLYEK TÖRTÉNETE – színes, japán kalandfilm
14. A SZÉL ÉS AZ OROSZLÁN – színes, amerikai kalandfilm
15. HALÁLOS TELEFONHÍVÁS – színes, amerikai krimi
16. KING KONG ÉL – színes, amerikai sci-fi
17. MAXIMÁLIS TÚLHAJTÁS – színes, amerikai sci-fi
18. ÜVÖLTÉS – színes, amerikai horror
19. EMMANUELLE II. – színes, francia erotikus film
20. KEMÉNYFEJŰ – színes, olasz kalandfilm

TELEVIDEO

1. DÖRMÖGŐÉK LEGÚJABB KALANDJAI (bábfilmsorozat)
2. KOMMANDÓ (amerikai akciórajzfilm)
3. AZ ÉN KICSI PÓNIM (amerikai rajzfilm)
4. SZANDI (Szandi és Fenyő popkoncertje)
5. A BEATLES (angol nyelvű összeállítás a zenekarról)
6. CIGÁNYNÓTÁK, MULATSÁGOK (Csűry Edit műsora)
7. PESTI HUMOR (kabarésorozat)
8. BÖNGÉSZDE (kabarétréfák, paródiák)
9. BÓDY GÁBOR: NÁRCISZ ÉS PSZICHÉ I.–II.
10. TELEKI SÁMUEL NYOMÁBAN KELET-AFRIKÁBAN (útifilm)

DUNA FILM

DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

1. KUTYÁM, JERRY LEE
2. 48 ÓRA
3. IKREK
4. AMERIKÁBA JÖTTEM
5. BEVERLY HILLS-I ZSARU I.
6. BEVERLY HILLS-I ZSARU II.
7. AZ ELVESZETT FRIGYLÁDA FOSZTOGATÓI
8. KROKODIL DUNDEE II.
9. VISSZA A JÖVŐBE I.
10. ÉJSZAKAI ROHANÁS
11. SZENZÁCIÓS AJÁNLAT
12. INDIANA JONES ÉS AZ UTOLSÓ KERESZTESLOVAG
13. AMI SOK, AZ SOKK
14. E. T.
15. AKI LEGYŐZTE AL CAPONÉT
16. REPÜLŐK, VONATOK, AUTOMOBILOK
17. FORRÓ NYOM
18. INDIANA JONES ÉS A VÉGZET TEMPLOMA
19. GYILKOSSÁG ÚJ-MEXIKÓBAN
20. SZELLEMES KARÁCSONY

VICO

1. ÖRVÉNYBEN – színes, szinkr. amerikai krimi
2. SZTÁRLESZÁLLÍTÁS – színes, szinkr. amerikai dráma
3. HANOI HILTON – színes, szinkr. amerikai akciófilm
4. A PÁRDUCEMBER – színes, szinkr. amerikai thriller
5. PRÓBARENDŐRÖK – színes, szinkr. amerikai vígjáték
6. ŰRHAJÓTÖRÖTT – színes, szinkr. amerikai vígjáték
7. ÚJRA AZ ÉLEN – színes, szinkr. amerikai életrajzi film
8. VÁSOTT KÖLYÖK – színes, szinkr. amerikai vígjáték
9. NEM VAGYOK BOLOND – színes, szinkr. amerikai vígjáték
10. BOTRÁNY A MOSODÁBAN – színes, szinkr. amerikai vígjáték
11. ŰRSZELLEM – színes, szinkr. amerikai rajzfilm
13. RÁCSOK MÖGÖTT – színes, szinkr. amerikai krimi
14. MODERN SZERELEM – színes, szinkr. amerikai vígjáték
15. TESSÉK ENGEM ELRABOLNI – színes, szinkr. amerikai vígjáték
16. A NAGY MÓKA – színes, szinkr. amerikai krimi
17. A MEGHURCOLT ÁRTATLANSÁG – színes, szinkr. amerikai krimi
18. AZ ÉLETMŰVÉSZ – színes, szinkr. amerikai vígjáték
19. ÁGYÚTÖLTELÉK – színes, szinkr. amerikai akciófilm
20. MACI LACI ÉS BARÁTAI – színes, szinkr. amerikai rajzfilm

Ez a szelvény 40 forintot ér!

■ Bombajó Kft. tékáiban műsoros kazetta kölcsönzésekor. (Kaposvár, Honvéd u. 17., Dombóvár, Szabadság út 17., Marcali, Széchenyi út 22., Zalaegerszeg, Népköztársaság útja 83.)

BOMBAJÓ KFT.

1. A REJTŐZKÖDŐ BORZALOM
2. A NAGY KIRUCCANÁS
3. 48 ÓRA
4. A BOSSZÚ BÖRTÖNÉBEN
5. SZENZÁCIÓS AJÁNLAT
6. AMI SOK, AZ SOKK
7. RENDŐRAKADÉMIA 5.
8. A KIS HABLEÁNY
9. JÁKOB RABBI KALANDJAI
10. KEGYETLEN PART
11. FORRÓ NYOM
12. JAMES BOND, A MAGÁNYOS ÜGYNÖK
13. HALÁLOS TELEFONHÍVÁS
14. ERIK, A VIKING
15. ŰRZŰR AVAGY A CSILLAGOK

FÉNYPONT VIDEO CENTER

Pécs, Rókus u. 3/a.

1. SZENZÁCIÓS AJÁNLAT
2. AMERIKAI NINDZSA 3.
3. ÁGYÚTÖLTELÉK
4. BENNY HILL SHOW
5. VAKLÁRMA
6. KETTEN A HADSEREG ELLEN
7. VAKVÉGZET
8. KÉK VILLÁM
9. BRAZÍLIAI CSÁBÍTÁSOK
10. A KIS HABLEÁNY
11. NICSAK KI BESZÉL
12. ERIK, A VIKING
13. KUTYÁM, JERRY LEE
14. MENEKÜLŐ EMBER
15. ÚJONCOK

1396 Bp. 62., Pf. 465.

1. EGY NIMFA PORTRÉJA
2. A SZEX ÉS A TITKÁRNŐ
3. SOSEM ELÉG
4. SZEXUÁLIS KAPCSOLATOK
5. PADLÁSTÉR
6. KALANDOK A LÁNYISKOLÁBAN
7. HŰVÖS LEPEDŐK
8. AZ UTOLSÓ ÓVSZER
9. SZERELMI MEGSZÁLLOTTSÁG
10. ŐRJÍTŐ FEHÉRNEMŰK

Mindegyik film amerikai.

P&P VIDEOTHEK

VIDEOKAMERA- ÉS CD-KÖLCSÖNZŐ
(1054 Budapest, Báthory u. 1.)

1. KERESZTAPA II.
2. LŐJ A VADÁSZRA
3. VÉRES JÁTÉK
4. ZSANNÓ
5. A KICKBOX NAGYMESTERE
6. LEOPÁRD KOMMANDÓ
7. AZ UTOLSÓ CSEPP
8. ÁGYÚTÖLTELÉK
9. OSTERMANN VÍKEND
10. FORRÓ DRÓT
11. A KULCSSZÓ: FÉLELEM
12. TITKOS TÁRSASÁG
13. VAKVÉGZET
14. SZÜLETETT JÚLIUS 4-ÉN
15. CSUPASZ PISZTOLY
16. FOLYTASSA A HÁTA MÖGÖTT
17. JÁKOB RABBI KALANDJAI
18. AMERIKÁBA JÖTTEM
19. A KIS HABLEÁNY
20. A MASSZA

MINDEN NAP HAJNALTÓL ESTIG!

VIDEODELIKAT GMK

Bp. IV. Fóti út–Baross u. pavilonsor

1. MARSLAKÓ A MOSTOHÁM
2. TÖRVÉNYSÉRTŐ SERIFF
3. BECÉZŐ SZAVAK
4. A SZÉL ÉS AZ OROSZLÁN
5. AMI SOK, AZ SOKK
6. BECÉZŐ SZAVAK
7. GYILKOSSÁG ÚJ-MEXICÓBAN
8. PÁNIK AZ 5.22-n
9. A RENDŐRSZTORI FOLYTATÓDIK
10. TESTŐRBŐRBEN
11. FOLYTASSA KÜLFÖLDÖN
12. HALÁLVADÁSZ
13. KUTYÁM, JERRY LEE
14. VAKLÁRMA
15. FAKÓ LOVAS
16. VAKVÉGZET
17. A NAGY VADÁSZ TENESSEEBŐL
18. ÜTKÖZETBEN ELTŰNT III.
19. ZSOLDOSOK
20. BENNY HILL SHOW

Márkák inkognitóban

A múlt hónapban (Video Magazin '91/2.) áttekintettük mindazokat a szempontokat, melyek kamkordervásárláskor a döntés kialakításában szerepet játszhatnak. Nem tértünk ki azonban néhány olyan kérdésre, hogy valójában kik is az egyes típusok gyártói, vagy hogy miként alakulnak az egyes rendszerek közötti erőviszonyok. A hiányt ezúttal pótoljuk.

Nemrégiben a stuttgarti Video szaklapban jelent meg egy tanulságos összesítő táblázat, amely különösen egyes márkák híveinek okozhat meglepetéseket. Nos, ebben a gyűjtésben csaknem két tucat olyan ismert márkanévvel találkozunk, amelyek mögött valójában nem saját gyártók állnak, ám saját emblémájuk alatt jelennek meg olyan készülékek, melyeket partnercégek állítanak elő.

A magyarázat igen egyszerű: a mind bonyolultabb szerkezetek fejlesztési és gyártási költségei nagy összegeket emésztenek fel, s a piacon a versenyképesség csak megfelelő darabszám esetén tartható fenn. E kapcsolatok azonban sok esetben kölcsönösek, s nem egy esetben az elektronika más ágaiban kompenzálódnak. A Grundig például a kamkordergyártásban közvetlenül nem vesz részt, Video-8 és Hi-8 típusai a Sony gyártósorairól kerülnek ki, ugyanakkor a videómagnó-fejlesztésekbe aktívan beszáll. A Grundig példájánál maradva, emellett VHS–C és S–VHSC modellekkel is megjelenik a piacon, melyeket hasonlóan márkás gyártóval kialakított kapcsolat alapján hoz forgalomba a neve alatt.

Más kérdés, hogy lehetnek eltérések egyes szolgáltatásokban az ikertestvérek között. Az elmúlt évben teszteltük például a Grundig VS–8000 kamkorderét, mely sok jellemzőjében igen kedvező értékeket mutatott, a kimerevített kép azonban elmaradt a várakozástól, míg a testvértípus Sonynál – persze a más, drágább fejrendszer miatt – a jellemző jobb volt. E tudatos változások és egyszerűsítések persze az árban is meglátszanak.

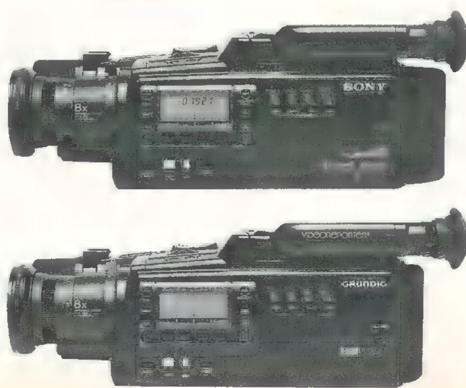
Tesztjeinkben igyekszünk e párhuzamokat jelezni; egyes esetekben a rendelkezésünkre álló irodalom, más alkalmakkor a különböző keresk-

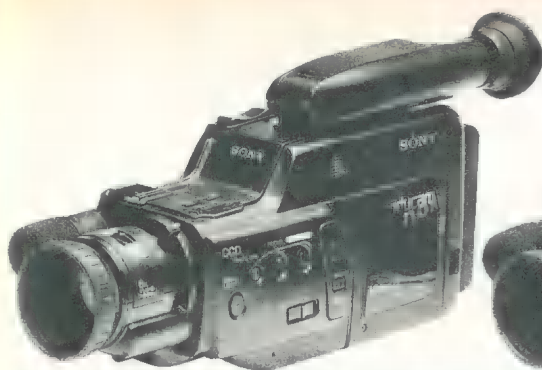
Rendszerek rendszere

A márkák versengésénél talán érdekesebb képet mutat a rendszerek harca. Aki rendszeresen nézegeti Böngésző rovatunkat, s netán összeveti az egy évvel ezelőtti táblázatot a közelmúlt értékeléseivel, az óhatatlanul érezheti a Video-8 egyre nagyobb térhódítását. Egy hónappal ezelőtt e kérdésben eléggé óvatosan foglaltunk állást és most sem teszünk másképpen. Ami ugyanis felborítja az értékelést, az a Video-8 és a VHS–C között hangban megmutatkozó különbség; míg az előbbi FM sávon rögzít, addig az utóbbi a hosszanti csíkon. És ez bizony az összesített pontszámon sokat ront. Valójában ma már VHS–C kamkordernek is lehet FM–sztereó hangja (Panasonic NV–MC–30) és Video-8-as kamkorder is okozhat gondokat zajosabb elektronikájával, smear-effektusra hajlamos CCD-jével vagy idegesebb autofókuszával. Azt viszont nem tagadjuk, hogy egy gondosan tervezett Video-8 rendszerben dolgozó felvevő nagyobb vízszintes irányú felbontási tartalékkal rendelkezik, mint VHS–C partnere, ami átmásoláskor – márpedig meggyőződésünk, hogy a „mesterszalagot" egyszer másolni, vágni kell – bizony nem jön rosszul. Ez viszont, ha nem is durván, de árában érezhető.

Ma a csúcsot, úgy tűnik, a Sony CCE–V5000 típusa jelenti, mely Hi-8 rendszerben dolgozik. Első helyét elsősorban olyan újdonságoknak köszönheti, melyeket a profi technikából átvéve a képstabilizálásban, az élek rajzolásának tisztaságában (a jitter-hibában) jelentenek többletet. A kamkorderek zászlóshajóját követő mezőnyben már sokkal nagyobb a kavarodás, de a többi Hi-8-as csak megmegszakítani tudja a Super VHS-ek népes táborát. S ha innen szemléljük, és a képminőséget vesszük alapnak, akkor igaz az az állítás, hogy a rendszerek háborúja még hosszú ideig fog tartani, továbbra is megosztva a videósokat.

Ennyit a képről. Van azonban a Video-8-nak, illetve a Hi-8-nak egy olyan, rendszeréből következő tartaléka hangban, mellyel, úgy tűnik, a VHS-elv – beleértve az S–VHS képrögzítési technikát is – egyelőre nem fogja tudni felvenni a versenyt, és ez az FM sztereóban történő utóhangosítás. Arról van szó, hogy a Videó-8 kitalálásakor maradt még e jóval keskenyebb szalag alsó részén egy vékony sáv arra is, melyre PCM rendszerben ugyanúgy ferdesávos felírással lehet utóhangosítást végezni, mint a képrögzítésnél történik FM-eljárás szerint. Ilyen dolgokat persze egyelőre csak a valóban igényes készülékek tudnak, mint pl. az említett Sony CCD–V5000 potom 5000 DM-ért. Ez azonban már a szolgáltatási körbe tartozik, melynek gondos mérlegelése talán fontosabb annál, semhogy voksunkat rendszerbéli érzelmek vagy márkabűvöletek alapján tegyük le.

Márkanév	Eredeti gyártó	Rendszer
Amstrad	Orion	VHS–C
Bauer	Panasonic	VHS, VHS–C, S–VHS, S–VHS–C
	Matsushita (Panasonic)	Video-8, Hi8
	Canon	Video-8, Hi8
Blaupunkt	Panasonic	VHS, VHS–C, S–VHS, S–VHS–C
	Matsushita (Panasonic)	Video-8, Hi8
	Sony	Video-8, Hi8
Chinon	Matsushita (Panasonic)	Video-8
Fisher	Sanyo	Video-8, Hi8
Fuji	Sony	Video-8, Hi8
Graetz	JVC	VHS-C, S–VHS–C
Grundig	Panasonic	VHS, VHS–C, S–VHS, S–VHS–C
	Sony	Video-8, Hi8
ITT-Nokia	JVC	VHS–C, S–VHS–C
	Sanyo	Video-8
Kyocera	Sony	Video-8
Loewe	Hitachi	Video-8
	Hitachi	S–VHS–C
Metz	Panasonic	VHS, VHS–C, S–VHS, S–VHS–C
	Matsushita (Panasonic)	Video-8
Minolta	Minolta	VHS–C
	Hitachi	Video-8
Nikon	Sony	Video-8, Hi8
Nordmende	JVC	VHS–C, S–VHS, S–VHS–C
Pentax	Hitachi	Video-8
	Sanyo	Video-8, Hi8
Philips	Panasonic	VHS, VHS–C
	JVC	S–VHS, S–VHS–C
Ricoh	Sony	Video-8, Hi8
Saba	JVC	VHS–C, S–VHS, S–VHS–C
	Hitachi	Video-8
Schneider	Funai	VHS–C
Siemens	Sanyo	Video-8, Hi8
	Panasonic	VHS–C
Telefunken	JVC	VHS–C, S–VHS–C
Universum	Goldstar	VHS–C
	Funai	VHS–C, Video-8
Vivitar	Sanyo	Video-8
Yashica	Sony	Video-8

delmi importok véletlenszerű egybeesése alapján. Ilyen meglepetést okozott a JVC AI-es típusa, mely igen rövid időn belül megjelent hazai piacon Nordmende CV–301, Saba VM–6945 típusjelzéssel is! A négyes ikrek – mert van egy negyedik tag is – Telefunken A–1000P nevű csemetéjét nem láttuk.

A táblázat persze további kérdésekben is ad eligazítást. Kevésbé ismert nevek partnereiről is képet kapunk, így az Amstrad vagy az Universum név esetében, mely a Quelle áruház műszaki cikkeinek fantázianevét takarja. Megjegyezzük, hogy dél-koreai Goldstar, Samsung kamkorderekkel még nem találkoztunk, ■ dinamikusan növekvő Funai FCP–100-asa viszont már volt a kezünkben, bár tesztre nem ragadtattuk magunkat.

A kép persze változik. A piaci részesedésért vívott harcban korábban önálló gyártók is újabb partnerekkel jelennek meg ■ kereskedelemben. 1989-ben még a Hitachi egyetlen kategóriában sem szállt be a ringbe, ma a VM–S83 S–VHS–C kamkorderét Loewe Profi S–90 név alatt is megjelenteti. A nagyobbak közül egyelőre még önállónak ismerjük a Sharpot és a Toshibát, bár ki tudja, hogy milyen változásokat hoz a jövő?

BÖNGÉSZŐ

Két hónappal ezelőtt a hifi sztereó videók kapcsán rovatunkban a drágább készülékkel foglalkoztunk. E havi tesztünkhöz igazodva – kisebb módosításokkal – ismét fel kell idéznünk e táblázatokat, hogy jobban elhelyezhessük ■ készülékeket a határunkon túli kínálat palettáján.

A HR–S5500EG kép- és hangminőségével a stuttgarti Video szaklap alapján ott toporog az élmezőnyben, képminőségben igen kevéssel a Panasonic NV–FS100-asa mögé szorulva, hangminőségben viszont azt megelőzve. A HR–D830E-nél a kisebb összesített pontszám a gyengébb hangértékelésből adódott. Mint azt tesztünkben is megjegyeztük, ■ német értékelés itt a szubjektív benyomások alapján alakulhatott ki, hiszen a mi mérési eredményeink átlag feletti számokat mutattak. Egyébként a JVC-nek ikerkészüléke a SAA VR6560, amely hangjával, jobban érezhető fejátkapcsolási zavaraival és a dinamikakorrektor hallhatóbb puffanásaival szorult három hellyel hátrább.

A böngésző második részében, inkább csak tájékoztatásul, a nyugati kazettakínálatból adunk ízelítőt. Több levelet is kaptunk, melyeken olvasóink ezekről érdeklődnek. Nos, bevalljuk: attól tartva, hogy ■ hazai piac áttekinthetetlensége változatlanul bizonytalan értékítélethez vezethet, inkább merjük ajánlani az ismert és ■ külhoni piac elfogadott típusait, mint a sokszor „nevesincs" hazai beszerzéseket.

Típus	Rend-szer	ÁR/DM	Kép	Hang	Szolgálta-tás	Fel-sze-relt-ség	Össz. psz.	Magazin minősít.
Hifi sztereó képmagnók								
Panasonic NV-F70EG	VHS	2000	32	18	15	5	70	jó
Sony SLV-757VP	VHS	2000	32	16	16	5	69	jó
Blaupunkt RTV-750	VHS	1600	31	18	15	4	68	jó
Panasonic NV-F65	VHS	1600	31	18	15	4	68	jó
Sony SLV-656VP	VHS	1800	32	16	16	4	68	jó
Nordmende V4000 HL	VHS	1700	31	17	15	4	67	jó
Telefunken A980V	VHS	1900	31	18	14	4	67	jó
Akai VS-A77EOG	VHS	1900	30	17	15	4	66	jó
Mitsubishi E51	VHS	1700	31	17	14	4	66	jó
Sanyo VHR-D4710	VHS	2400	32	16	14	5	66	jó
Universum 2186	VHS	1898	30	17	15	4	66	jó
JVC JVC HR-D950EG	VHS	2000	29	18	14	4	65	jó
Toshiba V700	VHS	1850	32	17	13	3	65	jó
Akai VS-967EOG-V	VHS	1700	30	15	15	4	64	jó
JVC HR-D830	VHS	1600	30	16	14	4	64	jó
Siemens FM 626W4	VHS	1900	32	16	12	4	64	jó
Dual VR4870	VHS	1500	32	15	12	4	63	jó
Saba VR6560	VHS	1600	30	17	12	4	63	jó
Siemens FM 626W4	VHS	1900	32	14	12	4	62	jó
NEC DX-4000G	VHS	2200	28	16	14	3	61	jó
Philips VR 6589	VHS	1900	30	15	12	4	61	jó
Orion VH 2400HL	VHS	1300	30	15	10	3	58	közepes
Grundig VS 660	VHS	1950	29	13	12	4	58	közepes
ITT Nokia VR [redacted]	VHS	1500	28	14	13	2	57	közepes
Universum VR 4378B	VHS	1098	22	15	8	2	47	közepes

Típus	Rend-szer	ÁR/DM	Kép	Hang	Szolgálta-tás	Fel-sze-relt-ség	Össz. psz.	Magazin minősít
SZUPER VHS és Hi8-as készülékek								
Grundig VS 680	S-VHS	4000	39	18	15	7	79	kiváló
Panasonic NV-FS [redacted] VFT	S-VHS	3400	38	17	16	6	77	kiváló
Sony EV-S1000E	Hi8	3000	38	17	16	6	77	kiváló
Blaupunkt RTV-920	S-VHS	3000	28	17	15	6	76	kiváló
Panasonic NV-FS [redacted]	S-VHS	3000	38	17	15	6	76	kiváló
JVC HR-S5500EG	S-VHS	3000	37	18	15	6	76	kiváló
Blaupunkt RTV-910	S-VHS	2500	38	18	14	5	75	kiváló
JVC HR-S5000EG	S-VHS	3300	37	18	15	5	75	kiváló
Mitsubichi HS-E70	S-VHS	3000	37	18	15	5	75	kiváló
Panasonic NV-FS1	S-VHS	2500	37	18	14	5	75	kiváló
Sharp VC-S1000	S-VHS	3000	38	18	14	4	74	kiváló
Hitachi VT-S85	S-VHS	3000	37	18	14	4	73	kiváló
Philips VR 6948	S-VHS	3000	38	18	13	4	73	kiváló
Saba VR [redacted]	S-VHS	3100	37	18	13	5	73	kiváló
Telefunken A1200	S-VHS	3000	37	18	14	4	73	kiváló
Nordmende V [redacted]	S-VHS	2990	37	18	14	4	73	kiváló
Loewe OC 650 H	S-VHS	2500	37	18	13	4	72	kiváló
Akai VS-S99EOG	S-VHS	3000	35	18	13	5	71	kiváló
ITT Nokia VR-3799	S-VHS	3000	36	17	14	4	71	kiváló
Sanyo VHR-D4980G	S-VHS	3000	35	17	14	4	70	jó
Siemens FM 619	S-VHS	3000	36	17	13	4	70	jó

KAZETTÁK • KAZETTÁK

Márka	Hossz	ÁR/DM	Kép	Hang	Labor	Drop out	Össz. psz	Magazin minősít.
S-VHS KAZETTÁK								
Agfa	SE-180	30	36	18	27	8	[redacted]	kiváló
Maxell	SE-180 XR-S	33	36	18	27	8	89	kiváló
BASF	SE-180	30	36	18	27	7	[redacted]	kiváló
TDK	SE-180 XP	33	36	18	27	7	88	kiváló
Panasonic	SE-180	33	35	17	27	7	[redacted]	kiváló
Scotch	SE-180	30	36	17	27	6	86	kiváló
Fuji	SE-180 Pro	29	36	17	26	7	[redacted]	kiváló
Hitachi	SE-180 SR-G	35	35	18	27	6	[redacted]	kiváló
Fuji	SE-240 Pro	39	35	17	26	7	85	kiváló
Philips	SE-180	32	35	18	25	6	84	kiváló
JVC	SE-180	30	35	18	25	6	84	kiváló
VHS-HIFI és PRO KAZETTÁK								
TDK HDX-Pro	E-180	29	36	18	29	9	92	kiváló
Maxell RX Pro	E-180	29	35	17	29	10	91	kiváló
Fuji SXG Pro	E-180	27	37	16	29	7	89	kiváló
Fuji SHG HIFI	E-180	16	32	16	28	9	85	kiváló
JVC Super Pro	E-180	20	35	16	27	7	85	kiváló
Hitachi HF	E-180	18	31	18	26	9	84	kiváló
Kodak HIFI	E-180	15	33	16	26	9	84	kiváló
Scotch EXG HIFI	E-180	15	32	17	26	9	84	kiváló
TDK HD	E-180	19	33	17	26	8	84	kiváló
Sony UHG HIFI	E-180	18	32	16	26	9	83	kiváló
BASF HIFI SHG	E-180	15	33	15	28	7	83	kiváló
Kodak XHG	E-180	14	30	17	26	9	82	kiváló
Maxell HGX Gold HIFI	E-180	17	31	16	27	8	82	kiváló
Agfa HGX HIFI	E-180	18	29	16	26	9	80	kiváló
Kodak Eastman Pro	E-180	32	30	16	25	9	80	kiváló
Philips EHG HIFI	E-180	17	29	16	26	9	80	kiváló
JVC SHF HIFI	E-180	21	31	16	24	8	79	jó
Scotch EXG Pro	E-180	20	31	16	24	8	79	jó
Raks HG Hifi	E-180	13	29	16	24	8	77	jó
PDM SHG HIFI	E-180	13	29	16	22	8	75	jó
Konica Super HIFI	E-180	20	27	15	21	9	72	jó
Magna HGS	E-180	11	27	15	21	8	71	jó
Panasonic SHF HIFI	E-180	16	28	16	18	8	70	jó
SKC Super Pro	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
Goldstar SHG HIFI	E-180	15	24	14	14	7	59	közepes
VHS-HIGH-GRADE KAZETTÁK								
TDK NEW EGH	E-180	13	35	18	29	8	[redacted]	kiváló
Fuji SHG	E-180	13	34	16	29	9	88	kiváló
JVC SHG	E-180	14	34	17	28	6	85	kiváló
Sony HG	E-180	15	33	15	26	9	83	kiváló
Agfa HG	E-180	15	29	16	27	8	[redacted]	kiváló
Magna HG	E-180	9	29	16	26	9	80	kiváló
Maxell HGX	E-180	12	28	16	25	8	77	jó
Phillips XHG	E-180	13	28	16	24	9	77	jó
Panasonic SHG	E-180	14	29	16	22	8	75	jó
Raks HG	E-180	11	28	16	23	8	75	jó
Konica SHG	E-180	13	28	16	22	7	73	jó
SKC SHG	E-180	10	27	15	24	7	73	jó
BASF SHG	E-180	12	27	14	22	7	70	jó
Kodak Eastman HG	E-180	28	26	16	20	7	69	jó
Goldstar XG	E-180	7	25	14	22	5	66	jó
Goldstar EHG	E-180	9	24	13	17	6	60	közepes
Samsung Extra HG	E-180	9	22	14	19	5	60	közepes

M[redacted]	Hossz	ÁR/DM	Kép	Hang	Labor	Drop out	Össz. psz.	Magazin minősít.
VHS-STANDARD KAZETTÁK								
Philips Quality Grade	E-180	11	30	17	26	9	82	kiváló
Agfa High Color	E-180	12	28	17	26	9	80	kiváló
Scotch EG Plus	E-180	11	28	17	26	9	80	kiváló
Konica Super [redacted]	E-180	10	28	16	23	9	76	jó
TDK HS	E-180	11	27	16	23	9	75	jó
Fuji HQ	E-180	11	30	15	20	7	72	jó
BASF Chromd. EQ	E-180	10	28	14	24	6	72	jó
Sony	E-180	12	26	15	21	8	70	jó
Maxell EX	E-180	10	26	16	18	9	69	jó
PDM Standard HG	E-180	10	25	15	24	5	69	jó
Raks Techroma	E-180	9	25	16	20	8	69	jó
SKC PG	E-180	8	24	15	23	7	69	jó
Hitachi	E-180	11	26	16	16	8	66	jó
JVC HR	E-180	11	26	14	17	8	65	jó
Kodak	E-180	11	25	16	17	7	65	jó
Panasonic PS	E-180	10	23	15	16	7	61	közepes
Goldstar	E-180	10	23	15	16	7	61	közepes
S-VHS KAZETTÁK								
BASF	SE-C30	30	35	17	26	8	86	kiváló
Fuji Pro-S	SE-C45	30	35	18	25	8	86	kiváló
Philips	SE-C30	28	35	18	25	8	86	kiváló
[redacted] XR-S	SE-C30	25	36	17	25	7	85	kiváló
Panasonic XD	SE-C30	20	36	18	23	8	85	kiváló
Fuji Pro-S	SE-C30	26	35	18	24	7	84	kiváló
JVC	SE-C30	20	35	18	24	7	84	kiváló
Scotch	SE-C30	24	34	16	26	7	83	kiváló
Panasonic XD	SE-C45	25	35	16	24	7	82	kiváló
TDK XP	SE-C30	29	35	16	22	7	80	kiváló
PDM	SE-C30	25	34	15	20	7	76	jó
VHS-C KAZETTÁK								
TDK HDX-Pro	EC-30	17	32	14	25	9	80	kiváló
Panasonic HG	EC-30	10	32	15	24	8	79	kiváló
Maxell RX Pro	EC-30	18	31	15	25	6	77	jó
Kodak XHG	EC-30	10	31	15	24	7	77	jó
Agfa HG-X	EC-30	13	32	13	24	7	76	jó
PDM SHG	EC-30	11	31	14	23	7	75	jó
JVC SPro	EC-30	16	30	14	25	6	75	jó
TDK E-HG	EC-30	11	30	14	24	7	75	jó
Maxell HGX Gold	EC-30	14	30	13	23	8	74	jó
Fuji SHG	EC-30	12	29	15	22	7	73	jó
BASF SHG	EC-30	13	30	15	23	3	71	jó
Scotch EXG	EC-30	17	29	15	21	5	70	jó
Philips XHG	EC-30	13	29	15	20	6	70	jó
JVC ER	EC-30	10	29	15	18	7	69	jó
JVC SHG	EC-30	12	30	15	19	5	69	jó
Hitachi SE	EC-30	12	28	10	16	9	63	jó
Maxell EX	EC-30	11	22	11	14	8	55	közepes

KÉPMAGNÓK • KÉPMAGNÓK

Szex, hazugság, video

A mozihálózat után videón is forgalomba hozták Steven Soderbergh cannes-i díjnyertes alkotását, melyben az akció – az aktus – helyett a beszélgetés a lényeg.

A svéd származású amerikai rendező mindössze 26 éves volt, amikor 1989-ben élete első egész estés alkotása, a *szex, hazugság, videó* (igen, így, csupa kisbetűvel) az Aranypálmát, a nemzetközi kritikusok díját és a legjobb férfiszínész díját elnyervén a cannes-i filmfesztivál szenzációja lett. A film méltatói az igazi fölfedezés örömével írtak az addig teljesen ismeretlen fiatalemberről, iróniával megáldott pszichologizálását Woody Allenéhez hasonlították, az amerikai kommersztől való különbözését értékelve John Cassavetes nevét emlegették, a rendezés diszkrét háttérbe húzódására felfigyelve a francia Eric Rohmerre utaltak. Steven Soderbergh egy csapásra világhírű ember lett.

A mindössze 1,2 millió dollárba került filmet egy hónap alatt forgatták le a rendező szülővárosában, a Louisiana állambeli Baton Rouge-ban. Története egyszerű szerelmi négyszög, amelyben – miként a lényegre törő cím elárulja – döntő szerep jut az ötödik jelenlévőnek, a videónak.

A sikeres ifjú ügyvéd, a yuppie-eleganciával öltözködő, yuppie-önbizalommal rendelkező John (Peter Gallagher) szerelmi viszonyt folytat gyönyörű felesége, a problémáit pszichiáter segítségével megoldani próbáló Ann (Andie MacDowell) húgával, a kissé közönséges és ezért rendkívül csábos Cynthiával (Laura San Giacomo). Látogatóba érkezik hozzájuk a férj régi iskolatársa, a kisfiúsan kedves Graham (James Spader), aki minden tekintetben fura figura: keresztneve Amerikában angolosan cseng, fekete inge a kisvárosi Amerikában kihívó különcségre vall, s alig van más úti poggyásza, mint videókamerája és kazettagyűjteménye.

Nem akármilyen műsort őriznek e kazetták. Nők mesélnek rajtuk szexuális élményeikről és álmaikról, Graham nőismerősei. Halk szavú hősünknek őszinte kíváncsiságán kívül azzal sikerül bizalmukba férkőznie, hogy elmondja nekik: impotens. Természetesen Ann és Cynthia sem kerülheti el sorsát, legtitkosabb magánügyeiket osztják meg Grahammel és szinte észrevétlenül működő kamerájával. Mint a tapasztalt horgász, aki pontosan tudja, mikor kell megrántani a zsinórt, Graham is megérzi azt a pillanatot, amikor előállhat a videóinterjú ötletével, megnyomja a felvétel-gombot, félrerakja a kamerát, hadd dolgozzon magában, ő pedig a földre ülve rutinosan fölteszi célirányos kérdéseit. Az évek során összegyűlt sok-sok órányi anyagból akár szexuálpszichológiai tanulmányt is írhatna, ő azonban kizárólag önkielégítésre használja a felvételeket. (Ne gondoljunk csatakos ágyjelenetekre, ez nem pornó, az akció – aktus – helyett itt a beszélgetés a lényeg; semmivel sem kevésbé izgalmas, sőt!)

VIGYÁZAT, NEM PORNÓ!

csak felveszi azt, ami saját élete éléséhez nélkülözhetetlenné vált, s amit mások, idegenek, iparosok által legyártott formában, szakboltokban képtelenség volna megvásárolni. Nem látni akarja a tornagyakorlatként variált, kiagyalt vagy brutálisan egyszerű, végeredményben azonban mégiscsak ugyanarra vezető figurákat, hanem hallani akar a szexről, a szerelemről, a fantáziája felgyújtásához éppen elegendő konkrétumot nyújt privát riportalanyainak arca és elbeszélése.

„Különös, hogy néha szívesebben mondjuk el az igazságot egy

„Kizárólag az ösztöneimre hallgattam" – nyilatkozta a rendező. „Ez az a film, amit *én* akarok látni. én is közönség vagyok, moziba járok, megpróbálok tehát a magam kedvére tenni'.

Akárcsak Dárday István Dokumentátora, aki az évszázad történelmének leggyakrabban kínszenvedéssel, vérrel és halállal járó fordulatait archiválja, Steven Soderbergh főhőse is magától értetődő természetességgel használja a kor kép- és hangrögzítő eszközét, a videót – de teljesen másképpen. Ő nem politizál, „csupán" dokumentál. Nem vág, nem szerkeszt, nem szelektál, csak rögzít, a videó esztétikája, sajátos, szemünk láttára alakuló nyelve sem érdekli. Egyszerűen vadidegennek, mint annak, akivel ágyba bújunk" – morfondírozott a gyónás vonzerejével gyermekkorában megismerkedett rendező, aki saját késő kamaszkori tapasztalatai miatt meglehetősen szkeptikusan vélekedik a pszichoanalízisről.

A *szex, hazugság, video* okos és szórakoztató film, sikerrel ragad meg valamit az image, a kép körül forgó 80-as évek hangulatából, lelkes fogadtatása pedig (fél év alatt költségeinek hússzorosát hozta be) arra utal, hogy nemcsak a kritikusok, hanem az egyszerű nézők lelkét is telibe találta. Az alkotás, ahogy a rendező mondja, „nem magáról az aktusról szól, hanem arról, ami az aktushoz vezet, és ami utána történik".

Szőnyei Tamás

A video magazin következő számának tartalmából:

- **Frederick Forsyth, a videó-író**
- **Reflektorfényben Brian de Palma**
- **Vám '91**
- **Sztárportré: Harrison Ford**
- **Hazai moziforgalmazás '90 – videóforgalmazás '91**

Fiatal videóbarátok, figyelem!

Pályázati felhívás, videótábor

A zánkai gyermeküdülő-központ gyermek és ifjúsági videó- és filmszemlét rendez 1991. augusztus 23-a és 25-e között, melyre önálló alkotásokkal lehet nevezni.

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

– a videó (film) készítője 10–18 év közötti fiatal legyen,

– pályázni lehet VHS, S–VHS, Video–8-as rendszerben készült felvételekkel, vagy S–8-as (külön hanggal), illetve16 mm-es filmekkel. (Ettől eltérő technikával is élhet [illegible] pályázó, ám a vetítésről a szerzőnek magának kell gondoskodnia.)

– a videók (filmek) a következő kategóriákban készülhetnek: természet, sport, dokumentum, animáció, játék, családi felvételek, illetve egyéb kategóriában.

Egy-egy pályázó vagy alkotóközösség maximum három alkotással nevezhet. A videók (filmek) maximális hossza 20 perc lehet, játékfilmek esetében 30 perc.

Nevezési költség: 200 forint/videóalkotás.

A résztvevők elhelyezéséről és étkeztetéséről a rendezők gondoskodnak, a részvételi díj személyenként 300 forint (három napra a teljes ellátás 900 forint).

NEVEZÉSI HATÁRIDŐ: 1991. MÁJUS 31.
[illegible] VIDEÓK (FILMEK) BEKÜLDÉSI HATÁRIDEJE: 1991. JÚLIUS 1.

A szervezők a filmszemlével párhuzamosan fotókiállítást is rendeznek, melyen elsősorban a videók készítésével kapcsolatos fotókat állítanak majd ki, ám ettől eltérő témájú képek is küldhetők, 18 × 24 cm-es méretben.

(A szemlével kapcsolatban bővebb felvilágosítást Lelekács Kornélia nyújt, telefon: 06-87-48-440/253 vagy 254, telefax: 48-540; telex: 32-672.

Tanulj S–VHS-sel!

Videótáborban üdülhetnek a videózás iránt érdeklődő általános és középiskolás diákok. Idén januártól működik Zánkán, az úttörőváros utódintézményeként a Gyermeküdülő Centrum, melyben videós műhely is található. E műhely májustól szeptemberig egyhetes táborokat szervez a videózás iránt kedvet érző kis- és nagyobb diákok számára. A zánkai „videós-pedagógusok" felismerték, hogy Magyarországon, néhány üdítő kivételtől eltekintve, csupán kevés és nem igazán hatékony kezdeményezés történt a videózás alkotó, ismeretterjesztő, értékteremtő funkciójának felhasználására. Ennek bizonyítéka, hogy az ország iskoláiban már meg-megjelenő kamerákkal és képmagnókkal – módszertani kultúra hiányában – tanár és diák nemigen tud mit kezdeni. A zánkai táborban a 10 és 18 év közötti fiatalok játszva sajátíthatják el [illegible] filmkészítés és az ezzel összefüggő munkák alapjait. A diákok saját ötleteik alapján dolgozhatnak, s a turnus végére maguk is elkészíthetnek egy videóalkotást. Munkájukat szakértők segítik és értékelik, a legtehetségesebbek pedig az imént meghirdetett videófesztiválon mérhetik össze műveiket, nemzetközi zsűri tanácsaival. A diákok megszerzett tudásukat azután a tanév során, saját iskolájukban hasznosíthatják. A zánkai centrumban S–VHS képmagnó, kamera és vágóberendezés várja az érdeklődőket.

A táborozás részvételi díja elő- és utószezonban személyenként naponta 200 forint, főszezonban 300 forint (teljes ellátással).

Jelentkezési cím: Gyermeküdülő Centrum, Zánka, 8250.

Információ kérhető telefonon Somogyvári Rudolf videó-fotó centrum vezetőtől: 06-87-48-440/253 vagy 254; telexen: 32-672.

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek [illegible] szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk [illegible] Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban [illegible] áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvétel[illegible] ajánlanak, vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem [illegible] álló műsorokat.

■ Eladó egy féléves NEC N9055 B. típusú képmagnó (japán). Ára: 27 000 forint.

● Eladó [illegible] db. JVC VHS–C Super HG. új kazetta, vagy 5 db. műsoros VHS kazettára cserélném. Cím: Hegedűs László, Adony, 2457 Hunyadi u. 14.

● Eladó egy két és fél éves SONY TC–W 200-as duplakazettás deck 16 000 forintért. Cím: Farkas Zoltán, Esztergom, Mathiász J. u. 4/a.

■ C–64 (II) computer + magnó + 500 program + [illegible] joystick újságokkal és könyvekkel eladó. Irányár: 22 000 forint. Cím: Oroszi Róbert, 6600 Szentes, Nagyörvény u. 109.

● Eladnám [illegible] Video Magazin 15-től 40-ig terjedő számait és a VHS Magazin 88/1.-től a 89/6. számáig. Ezenkívül keresem a Panasonic NV–J 35EE videomagnó magyar nyelvű kezelési utasítását vagy fordítását. Hidas Zoltán, Monor, Dózsa György u. 14. 2200.

■ Eladó 1 éves Funai képmagnó, Czinege László, 2700 Cegléd, Beloiannisz u. 17. I. 2.

■ CD–VIDEO olcsón eladó. Tip. PHILIPS CDV–475. Az összes digitális hang-, ill. képlemezt és a normál képlemezt játssza. Kép: CHINCH, SCART, RGB. Hang: CHINCH, SCART, DIG. (2-2000 HZ). Cím: Pusztai Tamás, 7632 Pécs, Hajdú Gyula u. 28. IV. 15.

● Keveset használt képmagnót vennék újszerű állapotban, jutányos áron, kp.-ért. Árajánlatot típusmegjelöléssel, s a készülékről néhány so[illegible] leírást kérek. Lövei Ferenc, 4150 Püspökladány, Hősök tere 6/B. 1/2.

● Keresek megvételre JVC HR–D 210 EG típusú videmagnóhoz magyar nyelvű, kezelési utasítást. Kis Gábor, 1078 Bp. VII., Hernád u. 13. I. em. 10.

■ Keresem csere vagy megvétel útján [illegible] Video Magazin 1. számát. Csere esetén [illegible] következő kiadványokat tudom felajánlani: HIFI Magazin 87/1.: Technika Magazin 88: HIFI Mozaik 5., Videotechnika különszám (Műholdas televíziózás) + Audio–Video prospektusok. Gazdag Attila, 2234 Maglód, Sallai u. 40.

■ Eladó AIWA AD–F220-as és AD–R450-es kazettás deck. Tel., 140-6566.

● Expressz határidőre, precíz munkával vállalom műszaki leírások, gépkönyvek fordítását német és angol nyelvről. Császár Tímea, 6120 Kiskunmajsa, Sallai u. 3/17/10.

■ ORTOFON, MC 10S típusú hangszedő betét Z–4S transzformátorral eladó. Cím: Dr. Szabó Béla, Szeged, 6724 Vág u. 3/b., fsz. 3. Tel.: 26-941.

● Német és angol nyelvű prospektusok, leírások fordítását rövid határidőre vállalom. Olcsó és precíz munka. Cím: Németh László, 6120 Kiskunmajsa, Hunyad u. 8.

■ Ínyencek, figyelem! C–64-re kazettán 70 db-os super kollekció eladó. Érdeklődni: Daradics Dániel, Gara, 6522, Vöröshadsereg u. 10. 3 lanus programot is adok. Felbélyegzett válaszboríték ellenében listát küldök.

● Kétéves JVC MR–D videomagnó eladó. Varga László, Cegléd, Süveg u. 10.

● 1990–1991-es német Video és HIFI-magazinok, prospektusok eladók, továbbá a Video Magazin 7–42. számai, 40 Ft/db áron. Tel.: 184-6988. Cím: Albert Tamás, 1163 Bp. Tekla u. 5. I. 23.

■ Keresem megvételre a Canon E–70 kamkorderhez a következő tartozékokat: tápegységet, akkumulátort, autoakkumulátorra való csatlakozását. Válaszokat ármegjelöléssel [illegible] következő címre kérek: Polgár János, 7150 Bonyhád, Bacsó B. 47/E.

■ „Dokumentumokat" keresek Baksa Soós Jánossal kapcsolatban. Ajánlatokat (1119. Bp. XI. Major u. 40. címre kérem, Dencsik László. Budapesten házhoz megyek.

HÍRÖZÖN

Nagy felbontás – még nagyobb gond

Az Egyesült Államokban technikai szempontból semmi akadálya, hogy bármikor bevezessék a HDTV szabványt. A döntés gazdasági okokból húzódik: nemcsak az otthoni készülékeket kellene kicserélni, hanem a teljes stúdióberendezési láncolatot (kamerák, rögzítők, adók stb.), s ez óriási költségekkel járna. Az NBC felmérése szerint New York-i és burbanki stúdióik átalakítása 500 millió dollárba kerülne. Viták dúlnak a bevezetendő szabvány műszaki paraméterei körül, ahogyan az ■ 60-as évek elején, ■ színes tévé sugárzási rendszere esetében történt. A Kommunikációs Bizottság 1993-ra halasztotta ■ döntést. Egyes társaságok attól tartanak, hogy ■ mozgékonyabb képlemez- és videóműsor-gyártók, valamint ■ kisebb kábeltévék hamarabb állnak át ■ HDTV-re, s ezzel előnyre tesznek szert.

Clint Eastwood: „Újonc" 60 évesen

Új filmjét forgatja az örökifjú Clint Eastwood. Természetesen ő az író, a rendező és a főszereplő is, bár egyre több terhet vesz le válláról öccse, valamint kisebbik fia, ■ 22 esztendős Kyle, aki elsőrangú jazz-zenész. A film címe: „Újonc".

Partnernője az a *Sonia Braga,* akit az első filmjeinél még mint *Robert Redford* kedvesét emlegették, s a szakma nem ■ színészi képességeitől volt elbűvölve... Eastwood mellett a másik férfi főszerep a fiatal *Charlie Sheen*nek jutott. A filmben, mely egy fiatalember és gazdag szüleinek ellentétéről szól, annyi biciklit és autót törnek ripityára a kaszkadőrök, mint eddig még tán soha.

„A kritikusok azelőtt mindig lehúzták a filmjeimet – magyarázza ■ sztár. – Aztán a közönség- és kasszasiker megváltoztatta ■ véleményüket. Most meg már néha túlbecsülnek. Többet is belemagyaráznak ■ filmjeimbe, mint amennyi benne van. Pedig csak arról szólnak, ami történik bennük, én pedig soha nem voltam intellektuális típus. Egyszerűen csak felhasználok egy jó történetet. Az amerikaiak nem tudják elhinni, hogy William Shakespeare egyszerűen szórakoztató történeteket írt a saját kortársainak. Nem az örökkévalóságnak dolgozott, hanem a közönségének. Hát ezt kell a mozinak is csinálnia manapság. Egyébként mindig megpróbáltam lépést tartani a közönségemmel. Hiába vagyok 60 éves. Nem érzem magam 39-nél többnek, és jól vagyok.

Amíg élek, csinálni fogom ■ filmjeimet."

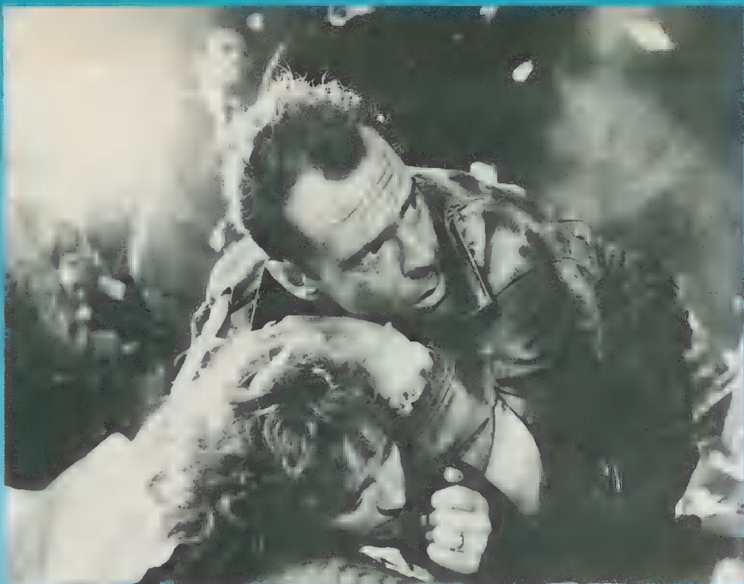
Clint Eastwood mostanában már nem forgat fejében újabb házassági terveket. 15 millió fontnak megfelelő összeget fizetett ki ■ válóper kapcsán elhagyott feleségének, Maggie-nek.

Azóta szebbnél szebb nők rajzanak *Clint* körül, aki nem veszi őket komolyan. Szívesebben golfozik vagy síel fiával, Kyle-lal.

Filmes hadtest a Szovjetunióban

7 millió rubel beruházással Szojuzkinoigrotek néven filmes szövetkezet alakult ■ Szovjetunióban. Igor Demjuk, az „Életem ■ Hadseregnek" című film veterán producere jó kapcsolatokkal rendelkezik a tábornoki karban. állami támogatással létrehozott vállalkozása így juthatott korszerű és régebbi fegyverekhez a Vörös Hadseregtől. A szövetkezet arzenáljában szereplő tankok, helikopterek, MIG repülők, csapatszállító járművek és hajók 17 óriási raktárépületet töltenek meg Moszkva és Leningrád közelében. A felhalmozott harci eszközöket külföldi-szovjet koprodukciós forgatásokon kívánják „bevetni", s szükség esetén katonai csapattesteket is kölcsönözhetnek a külföldi filmesek. Az új alakulat feltehetően a „Leningrád ostroma" című produkcióban esik át ■ tűzkeresztségen.

HÍRÖZÖN

Bruce Willis
a Drágán add [redacted] életedben

Bruce Willis: Féltékenység filmen és a valóságban

A filmsztárok házassága éppen olyan súrlódásokkal, békülésekkel tarkított kapcsolat, mint egy egyszerű átlagházasság. Rövid, hírértékű történetünkben a népszerű, mokány, haját ugyan hullató *Bruce Willis* [redacted] férj. Először [redacted] *„Modell és a detektív"* sorozatban láthattuk. Ott *Cybill Shepherd*, [redacted] szép szőke modell az életben is, felvételeken is szerette Bruce-t. E kapcsolat azután egy összeveszéssel megszakadt, így ma már a műholdas csatornákon csak a régi, elnyűhetetlennek tűnő sorozat adásait látni, újabb többé már nem készül. *Cybill* ugyanis ki nem állhatja „azt a kis gombócot, azt [redacted] törpe Stallonét", ahogy kedvesen nevezte. A *„Nem látni és megszeretni"* Kim Basingerrel forgatott nagy siker, a pletykák szerint nemcsak „plátói" kapcsolattal.

A *„Drágán add az életed"*, *„Még drágább az életed"* szép női partnereiről már nem vezetett naplót Bruce, mert közben megházasodott. Felesége *Demi Moore* egykori modell, majd színésznő, aki [redacted] *„Ghost"*-tal és *Patrick Swayze*–zal egy csapásra befutott. Rövid frizurában, hatalmas barna szemeivel, potyogó könnyeivel növelte [redacted] film népszerűségét. Másik filmje, [redacted] *„Wisdom"* a hazai videókölcsönzők polcairól is leemelhető.

A *Bruce Willis–Demi Moore* négy éve tartó házasságban pusztít [redacted] féltékenység.

Bruce felesége *hatására* kénytelen volt felbontani *Maruschka Detmers*szel kötött filmszerződését. *Demi* Rómába repült, több tízezer kilométert, csupán azért, hogy kijelentse: *„Vagy Maruschka, vagy én!"*. Bruce kénytelen-kelletlen beadta a derekát.

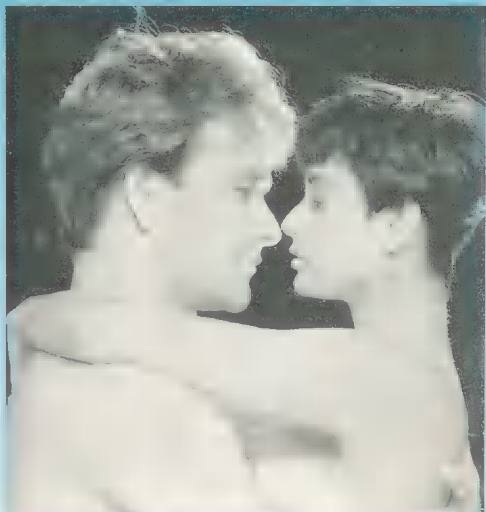
„Demi fejébe vette, hogy Maruschka meg én a kelleténél jobban játsszuk a szexi jeleneteket. Szerinte túlságosan is csípjük egymást. Hiába tiltakoztam, nem hitte el" – panaszkodott *Bruce* barátainak. „A filmben *Maruschka* nem annyira lényeges, hogy miatta felbomoljon [redacted] házasságom!"

Bruce különben egy X jelzésű filmben, az *„Ördög és [redacted] Test"* női főszerepében látta először Maruschkát. Mi tagadás, megtetszett neki, amit látott.

Ám Demi is megtekintette az említett filmet, és elszörnyedt, amikor értesült [redacted] „riválissal" való ágyjelenetekről. Minden dolgát félretéve, csapot-papot Los Angelesben hagyva repült Rómába. Kirángatta [redacted] férjét a díszletágyból és megpofozta *Maruschkát.*

Maruschka azonnal hazarepült Párizsba, és ezt nyilatkozta: „Igazán nem kellett volna Deminek ÍGY felkapni [redacted] vizet". Majd eltűnődve hozzátette: „Jobb lett volna mindenkinek, ha nem hisz a szemének és [redacted] pletykáknak sem."

Viszont Bruce Willis sem megy a szomszédba egy kis féltékenységért. Ő ugyanis annak idején *Patrick Swayze*-t fenyegette veréssel a *„Ghost"* felvételeinek idején. Szerette volna, ha az ölelkezős képekben nem a felesége, hanem egy dublőz szerepel. Amikor ebbe [redacted] rendező nem egyezett bele, a vágószobákba osonva akarta kivágatni [redacted] számára kellemetlen jeleneteket...

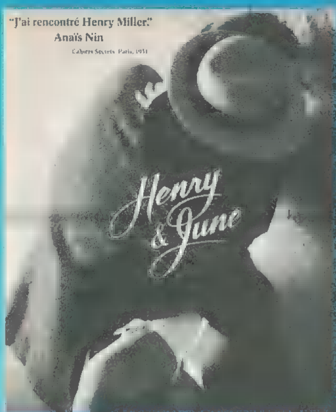

Demi Moore
Patrick Swayze-zel [redacted] Ghostban

Swayze egyébként kijelentette: „Az egész csak játék volt. Be kell vallanom, hogy [redacted] kamerák előtt egy bizonyos testrészem egyszerűen megfagyl!"

Demi most 27 éves, Bruce 35. Ha együtt maradnak, még sokáig lesz alkalmuk féltékenykedni. Deminek ez [redacted] második házassága. Az első éppen Bruce miatt bomlott fel! Bruce most igen dühös, mert megtudta, hogy Demi tinédzserkorában meztelenül állt modellt. A képeket eddig még nem hozták forgalomba, hiszen Demi eddig nem volt közismert. Most viszont a képeket egy Pin Up Magazin akarja felhasználni, hacsak Bruce nem tudja felvásárolni [redacted] gyűjteményt...

T.E.

Indexek és pofonok

Kis híján indexre (tiltólistára) került Philip Kaufman legújabb filmje, a „Henry and June", mely Henry Miller botrányos életének zaftos eseményeit dolgozza fel. Az Egyesült Államokban az „index" nem jelent abszolút tiltást, az X-jelzés csupán azt jelenti, hogy a film felnőtteknek való, ezért fő műsoridőben reklámozni tilos. A rendező az R-kategóriával is elégedetlen, mivel szerinte a „Henry and June"-ban talán még kevesebb a nyílt szex, mint az 1988-ban készült „A lét elviselhetetlen könnyűsége" című produkcióban. Kaufman szerint előző, Kundera-regényből készült filmje közvetve hozzájárult a csehszlovákiai rendszerváltáshoz. A film '88-as moszkvai bemutatása alkalmából a hatezer főnyi közönség zajos tetszésnyilvánítása politikai tüntetésszámba ment. Az Amerikai Hangfo Rádió adásaiban sokat foglalkozott a szovjetunióbeli visszhanggal, s ez – [redacted] rendező véleménye szerint – hozzásegítette a cseheket a szocialista rendszer tarthatatlanságának belátásához.

Angyalbőr nélkül

Az Angyalbőrben című magyar tévésorozatból ismerhetik a kebelbarátok Piszny Mónikát, aki nemrégiben az olasz Playman című szexlapban mutatta meg bájait abból az apropóból, hogy ezúttal Olaszországban forgat. Ezúttal egy szexfilm szereplőjeként hódítja tovább a férfiakat. E film honi videópremierjéről egyelőre még nincs hír.

JANET LEIGH ÉS TONY CURTIS LÁNYA

A szabadszájú zsarulady Jamie Lee

Szokatlan egyéniség. Szokatlanul szabad szájú, még hollywoodi szakmai körök szerint is. Habozás nélkül használja az obszcén, úgynevezett négybetűs szavakat. Nemcsak kötetlen kifejezésekben, életformában is kirí a szabályosból. Például nem csalja meg férjét, *Christopher Guest* színész-rendező-írót, akivel hivatalosan négy, valójában tíz éve él együtt egy örökbe fogadott, háromesztendős kislány, *Annie* társaságában.

Ő az a színészgyerek, aki nem húzott hasznot abból sem, hogy ■ híres *Tony Curtis*nek és az ötvenes évek népszerű szőke úrilánykájának, *Janet Leigh*nek édesgyermeke. Szülei akkor váltak el, amikor ő még csak három és fél éves volt. Anyja fél évvel a válás kimondása után férjhez ment *Robert Brandt* üzletemberhez, és magával vitte két kisleányát *Kellyt és Jamie-t.*

„Brandt volt nekem az apám. Gyermekkoromban eltitkolták előlem ■ családi problémákat. Most voltam 32 éves. Tonyval, már úgy értem a vér szerinti apámmal remek a kapcsolatom, mert felmentettem őt minden szülői felelősség alól. Nem haragszom rá, hogy elhanyagolt minket. Támogatására soha nem volt szükségem, fura módon, most hogy ilyen kiba... sikereket értem el a filmeken, kialakult közöttünk egy haveri kapcsolat. Most már jóval hatvan felett van, és igazán örülök, hogy ő az apám. B...tt jó színész, rengeteg belső tapasztalattal és jósággal, és rengeteg b...tt jó sztorit tud mesélni. Anyámmal mindig jóban voltam."

Tizenkét évi keserves és sikertelen próbálkozás után futott be, amikor megnyerte 1976-ban ■ *„Miss body beautiful"* címet, csupán fotózni akarták.

„Remélem, ma már az emberek mást is észre vesznek, nemcsak a dudáimat. Persze ménkű sok tréning meg body building van ■ dologban. Soha nem voltam kibékülve azzal, hogy hogy nézek ki. Ott voltak ■ magazinok teli b... jó csajokkal. Akkor aztán 17 éves koromban én is kibomlottam, és elkezdtem formálni magamat. Ez lett belőle!" – mutat végig magán. Csupa formás izom és nőies kerekdedség, ahol kell, s ez látszik a fotókon is.

Hosszú volt az út ■ *Rémálom az Elm utcában*tól a *Hal neve Wandáig. Néhány tévésorozat* (köztük is a szuper nézettségű *Bármi, csak Szerelem legyen*) után jöttek a feszes ritmusú akciófilmek, mint a *Terror vonata és* ■ *Rabszolgavásár,* ■ híres nudista jelenetekkel, amelyek felfedték *Jamie* formáinak rejtett szépségeit is.

John Travoltával a *Tökély*ben találkoztak. Ebben ■ filmben Jamie emlékezete szerint: inkább egy kib... aerobictanárnő voltam, mint színésznő. Aztán, mivel teljesen dilis vagyok, ■ halálba gyötörtem ■ testem, hogy a szerepnek megfeleljek. Egészen odáig normális voltam. Na persze, megittam ■ magamét, megkóstoltam néhány ‚illegális dolgot' stb. stb. De attól a pillanattól kezdve, hogy megtudtam, *Travolta* lesz ■ partnerem, teljesen begőzöltem!

Naponta négy-öt órát gyötörtem magam, rögeszmémmé vált, hogy úgy feszüljön rajtam a farmer, mint a tulajdon bőröm. Elértem, hogy kib... jó formám lett, és ez sem semmi!"

Legújabb sikeres filmjét egy nő, Kathryn Bigelow rendezte. A Kék acélban profi módon kezeli ■ pisztolyt, fantasztikus mutatványokat végez egy autóval, és úgy fut, mint egy agár. Kell is, hiszen ebben a filmben egy zsarut játszik, aki újonc ■ rendőrségen, New York Manhattan városrészében. Első razziáján egy szupermarketben megakadályoz egy rablótámadást, ám ettől kezdve élete rémálom lesz. Minden gyilkossági eset mellé az ő nevét karcolja a gyilkos. Ettől kezdve a *ki üldöz kit?* halálos játéka kezdődik. Nem maradhat el ■ szerelem és a humor sem, de ■ film egésze mégis erőszakos és kegyetlen.

„Egyáltalán nem vagyok erőszakos típus. Gyűlölöm a kíméletlenséget, ugyanakkor színész vagyok. Igyekszem a legelhihetőbben játszani amit kell és mondani azt ■ szöveget, amit az író a számba ad."

A sikerek ellenére tökéletesen boldognak érzi magát, ha otthon lehet, és nem filmsztár, „csak" feleség és anya.

„Remélem, ma már ■ emberek mást is észrevesznek, nemcsak a dudáimat" – mondja Jamie Lee Curtis, s igaza van. Jó színész lett belőle – bár szépsége azért beszédtéma marad...

„A szívem mélyén tudom, hogy eljön ■ nap, amikor ■ mellem már petyhüdni kezd, amikor egyszer csak kijelentem: mától kezdve nem érdekel, hogy nekem van-e a legjobb, legformásabb seggem Hollywoodban. Rendelek egy hatalmas szelet csokoládétortát, és hagyom, hogy valaki más legyen ■ legdögösebb csaj a piacon."

Tatár Eszter

Kelly McGillis

AZ AMERIKAI MOZI SZTÁRKARRIERJE

A haja bársonyos, a mosolya igéző, s csak úgy árad belőle a visszafogott erotika. Bájos, angyali kinézete ellenére erős és határozott egyéniség. Nem egy álmatlan éjszakát okozott a szüleinek, amikor alig 15 évesen bejelentette: semmi kedve sincs a családi hagyományokat folytatni, ha a fene fenét eszik is, akkor sem lesz orvos belőle. A színház, a színjátszás volt az, ami felkeltette érdeklődését, amit egy iskolai előadáson elnyert díj alapozott meg. Kelly McGillist nem lehetett eltántorítani, visszatartani. Mivel semmi nem érdekelte, otthagyta az iskolát és beiratkozott a közép-kaliforniai színművészeti konzervatóriumba (The Pacific Conservatory of Performing Arts). Ha belegondolunk, ekkor kezdődött a karrierje.

A neves New York-i Julliard iskolába 1980-ban jelentkezett. A felvételin azt kellett improvizálnia, hogy iszapban játszik, mire McGillis pánikba esett: „A Newport Beach-i tengerparton nőttem fel, ott meg csak homokban játszhattam." Azért ennek ellenére jól produkálhatta magát, mert fölvették, s a négy év alatt az iskola egyik legjobb növendéke lett, aki nagyobb szerepekben – Három nővér, Téli rege – tüntette ki magát.

Az első filmszerepét is még mint a Julliard hallgatója kapta. Kelly elfogadta ugyan Robert Ellis rendező felkérését, de csak azzal a kikötéssel, hogy semmiképpen sem akarja félbaszakítani a tanulmányait. A *Reuben, Reuben* (1983) című film forgatását így McGillis kisasszony igényeihez igazították, lévén csak hétvégeken és a nyári szünetben tudott elszabadulni New Yorkból Észak-Kaliforniába, a felvételek helyszínére.

A Peter DeVries regénye nyomán készült főiskolai történet nem aratott éppen átütő sikert, de Kelly a maga tiszta, nemesen egyszerű játékával felhívta magára a figyelmet. Nem kisebb rendező, mint az ausztrál sikerember, Peter Weir szeme akadt meg rajta, aki az első amerikai filmjéhez, *A kis szemtanú* (1985) című feszült thillerjéhez keresett női főszereplőt. McGillis Rachel Lapp, a barna hajú, szerény öltözetű, egyszerű fiatal amish özvegyasszony szerepében méltó párja volt a világsztár Harrison Fordnak. Nagyszerű, meggyőző alakításáért egymás után kapta a nemzetközi kritikai elismeréseket. McGillis igen komolyan vette a feladatát, s a szerepre való felkészülés során alapos előtanulmányokat folytatott a Pennsylvániában élő, rendkívül zárt amish közösségről. „Nehéz volt elsajátítani a dialektusukat. Magnókazetta nem állt rendelkezésre, így fonetikai jelek segítségével tanultam" – emlékezik vissza.

Éles ellentétben *A kis szemtanú* hősnőjével a *Top Gun*-ban (1986) egy sudár, farmernadrágos, bőrdzsekis nő képében toppant elénk Kelly McGillis. A '80-as évek egyik legnagyobb kultikus sikerfilmjében egy ambiciózus asztrofizikust játszott, akinek a fiatal, dögös kinézetű, Tom Cruise alakította főhadnagy iránti szakmai érdeklődéséből románc szövődik. E románc a fél világot levette lábáról: a fiúk Kelly nevét visszhangozták, vele bújtak (gondolatban) ágyba, őt ölelték karjaikkal. A közönség másik, nőnemű része

A Top Gunban Tom Cruisszal
Alatta:
Ügyvédnőként a Vádlottakban

pedig a Tom gyerekért ájult. Mivel McGillis itt sem hanyagolta el a szereppel kapcsolatos előzetes kutatómunkát, mind a mai napig bármikor és bárkivel el tud bezélgetni a filmbéli harci repülőgépekről, a „kandúrok" szokásairól.

A *Top Gun* után egy kis kitérő következett; Kelly visszatért a színpadra, ahol *A sirály* című Csehov-darabbal estéről estére telt házat vonzott a washingtoni Kennedy Centerben. 1987-ben már újra a jupiterlámpák előtt tűnt fel, *A mennyben köttetett* című Alan Rudolph-filmben Timothy Huttonnal játszott együtt. Az egyik legkönnyebb feladata volt: önmagát kellett adnia – egy angyalt.

„A jellemvonás, ami leginkább vonzott engem Emily Crane szerepéhez, az az volt, hogy ennek a nőnek rendkívül erős eszményei vannak, pozitív a hozzáállása és az utolsó lehelletéig küzd. És annak ellenére, hogy folyton alulmarad a küzdelemben, sohasem tartja magát áldozatnak." *A titkok háza* (1987) egy romantikus thriller egy idealista fiatal nőről, aki néhány évvel a II. világháború befejezését követően véletlenül egy veszélyes összeesküvés nyomára bukkan, hogyan csempészik be Amerikába a náci háborús bűnösöket. A rokonszenves, intelligens nő sokat ígérő újságírói karrier előtt áll, ám elbukik, mert véleményével egyedül áll, igazáért egy történelmileg alkalmatlan időpontban kell harcolnia.

„Mindannyian egyetértettünk abban – mondja Peter Yates, a film rendezője –, hogy Kelly McGillis ideális a szerepre. Rendelkezik az erő és sebezhetőség azon ritka kombinációjával, ami egy színésznőt oly vonzóvá tud tenni, és hihetőnek tűnik bármelyik korban." A vonzó szerep eljátszása mellett Kellynek egy másik

A titkok házában
(Ház a Carol streeten)
Jobbra lent:
Civilben

A nálunk még nem játszott
Winter People-ben

FILMJEI:
Reuben, Reuben (1983),
r.: Robert Ellis Miller
Witness (1985) A kis szemtanú,
r.: Peter Weir (bemutatott)
Top Gun (1986),
r.: Tony Scott (bemutatott)
Made in Heaven (1987),
A mennyben köttetett,
r.: Alan Rudolph
A House in Caroll Street,
(1987) A Titkok háza,
r.: Peter Yates (bemutatott)
Dreamers (1987, ISR) Álmodók,
r.: Uri Barbash
The Accused (1988) A vádlott
The Winter People (1988),
Téli emberek, r.: Ted Kotcheff
Before and After Edith,
(1989 GB) Edith előtt és után
Short Run (1989) Rövid táv,
r.: Abel Ferrara
Cat Chaser (1990)
Macskavadászat

élménye is fűződik a filmhez. A New York utcáin történő forgatás nagy kihívást jelentett a színésznő számára. „Nagyon nehéz volt az utca zajában dolgozni, készülni egy jelenetre és koncentrálni, amikor még ráadásul a járókelők is a nevemet kiabálták... rájöttem, hogy a magánélet és a hírnév nem a legegyszerűbb párosítás... nehéz volt hozzászoknom a zavaró körülményekhez, amikor dolgoztam."

A következő állomás Izrael volt. Kelly Uri Barbash *Álmodók* (1987) című mozijában kapott főszerepet. Miután visszatért az Államokba, rövid pihenő után már Kanadában forgatta *A vádlott* című drámát. Ebben egy karrierre áhítozó ügyvédnőt alakít, akinek a partnere a megerőszakolt fiatal nő szerepében Jodie Foster. A film azért is emlékezetes Kelly számára, mert az életben csaknem hasonló szituációba került: kis híján megerőszakolták egy föld alatti garázsban. Azóta már van, aki megvédelmezze, 1989-ben egy kaliforniai jachtkereskedő felesége lett. A nászútra, a házaséletre azonban nem sok ideje marad, mert szinte megállás nélkül dolgozik. A 34 éves Kelly ugyanis napjainkban a szakma legkeresettebb színésznője.

Azon ritka színészek közé tartozik, akik beleássák magukat a szerep világának tanulmányozásába. Rengeteget olvas az adott korról, emberekről vagy szituációkról, sok filmet néz meg, s ha teheti, személyes benyomásokat is szerez. „Az ember könyvet könyv után olvashat, megnézhet száz meg száz fényképet, de ha talál valakit, aki a saját tapasztalataival járulhat hozzá a kutatómunkához, valamennyi részlet életre kel." Kelly másik nagyszerű tulajdonsága a szerénység, az, hogy egyáltalán nem szállt fejébe a dicsőség. Ezt pedig igen nehéz megállni, amikor egyes kritikusok a '80-as évek Grace Kellyjeként emlegetik, pályafutását pedig az amerikai mozi egyik legújabb sztárkarrierjeként tartják számon.

Szilágyi G. Gábor

Nincsen mozi

Nem nehéz megfejteni a hollywoodi sikerreceptet, tudunk mi a producerek, rendezők, forgatókönyvírók, a gyártók fejével gondolkodni!

Lássuk csak! Mire lehetne vevő a piac? A horrorból, a kemény, durva, vad jelenetekből kezd elege lenni a nézőknek. A szex már rég lejárt lemez, vége a nagy karateszériának, unalmasak már az akciófilmek is, krimikkel tele a tévé, adtunk már a gyerekeknek különböző szellemeket, különféle szörnyecskéket, járt már elég Mars-lakó is közöttünk. Igen ám, de a gyerekeket, a srácokat, nem szabad kihagyni a számításból, hiszen a mozibejárók többségét ők alkotják. De miért ne hozhatnák magukkal a szüleiket? Különben is a húszas, harmincas, sőt a negyvesen korosztály is szereti a videót és ha már nemigen jut el gyakran moziba, meg kellene lepni őket is valami jó kis témával. Az lenne a legjobb, ha a gyerekeket és a felnőtteket egyszerre szögezhetnénk a vászon és a képernyő elé másfél-két órára.

Megvan!

Kerüljön előtérbe ismét a család. De ne kamaszok veszekedjenek szüleikkel, és ne a nemi érésük legyen a középpontban. Mi lenne, ha egészen kis gyerekekről szólna a történet? Nincs aranyosabb egy kisbabánál, egy totyogó gyermeknél. Remek humorforrás, nem árt egy kis érzelmet, elhaló, majd szövődő szerelmet is a történetbe keverni, és újra teli lesznek a mozik, üresek a tékák polcai. Hozzunk például három férfit olyan lehetetlen helyzetbe, hogy nincs más választásuk, maguknak kelljen gondozni egy cseperedő babát. Vagy mi lenne, ha egy szimpatikus pótpapát párosítanánk egy csetlő-botló lányanyához? Kezdetben jobb, ha nem szívlelik egymást, ráér a szerelem a film végén is. A mintapapává váló pótpapának megnyerünk egy fiatal sztárt, és máris nyert ügyünk van. Vagy zsuppoljuk be az óvodába a népszerű, egykori bodybuilding-bajnokot, s tegyük meg tanítóvá. Körítsünk valami krimiféleséget a szituációhoz, hogy a nézők elhiggyék, oka volt a body-királynak beállni tanítóbácsinak. Vagy játsszunk egy modern Gullivert. Kicsinyítsük le valami furfangos módon a család apraját, hogy a nagyja ne győzze megmenteni az apróságok életét a szörnyű nagy világban. Mutassuk meg azt is, hogy a babáknak van lelkük, hogy ők is ugyanolyan furcsán tekintenek erre a mi világunkra, mint mi az övékére. És miért ne beszélhetne magában értelmesen egy csecsemő? Óriási ötlet, tuti bejön, s újra divat lesz a családi mozizás, családi videózás.

És lőn!

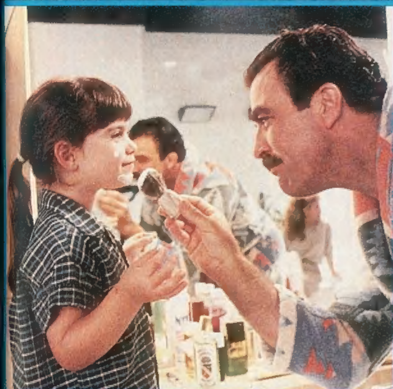
Nicsak, ki beszél? Pótpapa szerepében a táncos talpú Travolta, Kristie Alley „anyukával". A jó 90 millió dollárt hozó első film után itt a folytatás is. Az első rész már a hazai tékákban is, a második rész pedig a moziban

PÓTPAPÁKBÓL

gyermek nélkül

A Három férfi a mózeskosaras bébi után a folytatásban már a „little lady" útját egyengeti a mi szórakozásunkra

Lilliput a családban: Drágám, a kölykök összementek. A 120 millió dolláros kasszasiker a magyar családok tetszését is igencsak elnyerte

Nem nehéz megfejteni a hollywoodi sikerreceptet, tudunk mi a producerek, rendezők forgatókönyvírók, gyártók fejével gondolkodni.

Utólag persze könnyű!

(Miután mi is kellően kiszórakoztuk magunkat.)

F. T.

MINTAPAPÁK